

Ministerstvo financí ČR
oddělení analýz finančního trhu

**ZPRÁVA O VÝVOJI FINANČNÍHO TRHU
V 1. POLOLETÍ ROKU 2007**

Listopad 2007

OBSAH

1. SHRUTÍ	3
2. MAKROEKONOMICKÁ SITUACE	5
3. PROSTŘEDKY POUŽITELNÉ NA FINANČNÍM TRHU	7
4. OBCHODY NA REGULOVANÝCH TRŽÍCH	9
5. SUBJEKTY FINANČNÍHO TRHU	12
5.1. Bankovní sektor	13
5.1.1. Vývoj úrokových sazeb	13
5.1.2. Vklady a úvěry	15
5.1.3. Stavební spořitelny	16
5.1.4. Hypoteční trh	17
5.2. Kolektivní investování	19
5.3. Pojišťovny	21
5.4. Penzijní připojištění	23
5.5. Nebankovní úvěrové instituce	25
5.6. Vztah vládního sektoru k finančnímu trhu	26
5.6.1. Saldo vládního sektoru	26
5.6.2. Státní rozpočet	27
5.6.3. Státní dluh a státní záruky	27
6. TRH DEVIZ	30
7. AKTIVITY MF V OBLASTI FINANČNÍHO TRHU	33
7.1. Legislativa finančního trhu	33
7.2. Nelegislativní aktivity MF	33
SEZNAM ZKRATEK	35
SEZNAM TABULEK	36
SEZNAM GRAFŮ	37
PŘÍLOHA 1: LEGISLATIVA FINANČNÍHO TRHU	38
1.1. Průřezové předpisy v oblasti finančního trhu	38
1.2. Legislativa v oblasti kapitálového trhu	39
1.3. Legislativa v oblasti bankovníctví, stavebního spoření a družstevních záložen	40
1.4. Legislativa v oblasti pojišťovnictví a penzijního připojištění	40
PŘÍLOHA 2: DOPLŇUJÍCÍ TABULKY	42

1. SHRNU TÍ

Ekonomika	Robustní růst české ekonomiky, který v roce 2006 dosáhl 6,4 %, pokračoval i v 1. pololetí 2007 (6,2 % meziročně). Téměř výhradním nositelem tohoto růstu byla domácí poptávka, především spotřeba domácností. Míra nezaměstnanosti ve 2. čtvrtletí 2007 klesla na 10leté minimum 5,3 %. Obchodní bilance se stále zlepšuje.
Regulované trhy	Hlavní index pražské burzy PX posílil během pololetí o 17,01 % a pravidelně vylepšoval historická maxima. Na konci června dosáhl hodnoty 1859,1 bodu. BCPP založila k 5.3.2007 společnost Energetická burza Praha, která se zaměřuje především na obchodování s kontrakty na dodávky elektrické energie.
Bankovní sektor	V první polovině roku 2007 se struktura bankovního sektoru výrazněji nezměnila. Na českém bankovním trhu nadále pokračoval trend fúzí a akvizic. Realitní krize v USA, vyvolaná problémy méně bonitních klientů (subprime market) se splácením stále dražších hypoték, by se domácích bank primárně neměla dotknout. Bankovní sektor si nadále zachovává dominantní postavení v transmisním mechanismu finančního trhu ČR.
Úrokové sazby	Zvýšení úrokových sazeb v první polovině roku 2007 trh víceméně předpokládal. ČNB zvýšila sazby od počátku června o 0,25 p.b. na 2,75 % a následně po konci prvního pololetí dvakrát až na 3,25 %.
Vklady a úvěry	Vývoj bankovních vkladů a úvěrů zachovává trendy započaté v předchozím období vyplývající z rychle rostoucí ekonomiky tažené zejména domácí poptávkou. Dva objemově rozhodující sektory – domácnosti a nefinanční podniky mají sklon k čistému zadlužování.
Zadlužení domácností	Celková zadluženost domácností u bank a nebankovních finančních institucí dosáhla v polovině roku 2007 výše 637 mld. Kč, což představuje více než 38% meziroční nárůst. Domácnosti se zadlužují především z důvodů řešení bytových potřeb.
Stavební spořitelny	Celkový počet smluv ve fázi spoření k 30. 6. 2007 činil přibližně 5,2 mil. Změna ve struktuře smluv o stavebním spoření se pozitivně promítne do výše vyplacené státní podpory nejen letos, ale i v dalších letech. Celkový počet úvěrů stoupl na cca 922 tis. při současném nárůstu jejich celkového objemu na 150,9 mld. Kč.
Hypoteční úvěry	Objem hypotečních úvěrů poskytnutých domácnostem již dosahuje dvojnásobku ve srovnání s objemem úvěrů ze stavebního spoření. Hlavními příčinami rychlého růstu hypoték jsou zvýšení DPH na stavební práce, pokračující deregulace nájemného a růst úrokových sazeb.
Kolektivní investování	Celkový objem investic do podílových fondů překonal v prvním pololetí 2007 hranici 300 mld. Kč a zvýšil se tak meziročně o čtvrtinu. U akciových fondů pokračuje příliv prostředků i přes mohutnou korekci z přelomu loňského května a června. Do budoucna by mohl domácí fondový průmysl využít konkurenční výhody, které mu dává současná legislativa.

- Pojišťovny** Pojistný trh po období určité stagnace začal nabírat na dynamice. Pozitivní je, že rozhodujícím faktorem růstu je kmen životního pojištění. Struktura domácího pojistného trhu je však nadále založena na převaze neživotního pojištění (62:38).
- Penzijní připojištění** Počet účastníků penzijního připojištění na konci pololetí přesáhl 3,77 mil. Příspěvky účastníků za 1. pololetí i poskytnutý státní příspěvek jsou nejvyšší v dosavadní historii. Po několika letech konsolidace zahájil činnost nový PF Aegon. Byly zahájeny práce na změnách systému penzijního připojištění se státním příspěvkem, které by měly vyústit v oddělení majetku PF a účastníků.
- Vládní sektor** V roce 2006 skončilo hospodaření sektoru vlády deficitem 94,5 mld. Kč, tj. 2,9 % HDP. Vládní deficit v metodice ESA 95 tak byl v roce 2006 nižší než stanovují tzv. maastrichtská kritéria. Dluh sektoru vlády dosáhl v roce 2006 hodnoty 973,0 mld. Kč a činil tak 30,1 % HDP.
- Trh deviz** Po delší době česká měna oslabila zároveň vůči oběma hlavním světovým měnám. Značný vliv na vývoj kurzu české měny v prvním pololetí měly tzv. carry-trades. Ekonomické ukazatele s výjimkou inflace a obchodní bilance naopak tlačily na posílení koruny.
- Ochrana spotřebitele na finančním trhu** MF zformulovalo Rámcovou politiku MF v oblasti ochrany spotřebitele na finančním trhu. V tomto výchozím koncepčním materiálu stanovuje MF hlavní cíle, oblasti a principy, na které se bude ve svých aktivitách v oblasti ochrany spotřebitele zaměřovat. Cíle MF byly ze strany MF realizovány v rámci několika projektů. Nejzásadnějším z nich je za uplynulé období zpracování strategie finančního vzdělávání obyvatelstva a aktivity sledující harmonizaci pravidel v poskytování produktů a služeb na retailovém finančním trhu.
- Legislativa** Parlament České republiky schválil nové regulace kapitálových požadavků finančních institucí. Dále byla Ministerstvem financí implementována do novely zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu a dalších zákonů nová regulace poskytování investičních služeb a infrastruktury kapitálového trhu (MiFID).

2. MAKROEKONOMICKÁ SITUACE

Robustní růst české ekonomiky, který v roce 2006 dosáhl 6,4 %, pokračoval i v 1. pololetí 2007 (6,2 % meziročně). Téměř výhradním nositelem tohoto růstu byla domácí poptávka. Hlavní roli hrála především spotřeba domácností, která v obou čtvrtletích rostla rychleji než HDP.

Tabulka 2.1: Tempo růstu HDP¹

(%)	2003	2004	2005	2006	1. čtvrtletí 2007 ²	2. čtvrtletí 2007 ³
ČR	3,6	4,6	6,5	6,4	6,4	6,0
EU 25	1,3	2,5	1,8	3,0	3,4	2,5
Eurozóna	0,8	2,0	1,5	2,8	3,0	2,5
Japonsko	1,4	2,7	1,9	2,2	2,5	2,3
USA⁴	2,5	3,6	3,1	2,9	1,5	1,9

Pramen: Eurostat

Nízkoinflační prostředí se v české ekonomice daří udržet i nadále zejména díky důvěryhodné měnové politice. Významnou roli hraje i vysoká úroveň konkurenčního prostředí. V roce 2006 dosáhla průměrná roční míra inflace 2,1 % (na bázi HICP). V září 2007 se meziročně zvýšila hladina spotřebitelských cen o 2,8 %. Vedle administrativních vlivů se na růstu HICP nejvíce podílely ceny energií a potravin. Dlouhodobě je spotřebitelská inflace tažena zejména náklady na bydlení.

Tabulka 2.2: Makroekonomické ukazatele české ekonomiky

	2006				2007	
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q
Růst HDP (% , stálé ceny)	6,6	6,5	6,3	6,1	6,4	6,0
Spotřeba domácností (změna, % , stálé ceny)	3,8	4,1	4,0	5,6	7,2	6,5
Spotřeba vlády (změna, % , stálé ceny)	3,8	-0,5	-1,1	2,4	0,2	-1,6
Hrubá tvorba fixního kapitálu (změna, % , stálé ceny)	6,8	7,5	7,8	8,1	4,0	4,2
Inflace (HICP, průměr období, %)	2,4	2,5	2,4	1,1	1,7	2,6
Míra nezaměstnanosti VŠPS (průměr období, %)⁵	8,0	7,1	7,0	6,5	6,0	5,3
Saldo běžného účtu k HDP (% , běžné ceny)⁶	-1,8	-2,0	-2,3	-3,1	-3,1	-3,4
Saldo obchodní bilance k HDP (% , běžné ceny)⁷	2,0	1,9	2,0	2,1	2,5	2,8

Pramen: ČSÚ, ČNB

Rovněž vývoj na trhu práce je pozitivní. Mezinárodně srovnatelná míra nezaměstnanosti dosáhla vrcholu 8,4 % v 1. čtvrtletí 2004 a od té doby se v souvislosti s ekonomickým růstem razantně snižuje. Ve 2. čtvrtletí 2007 klesla na 5,3 %, což je o 1,8 p.b. méně než před rokem. Zároveň se jedná o minimum za posledních téměř 10 let. Vedle cyklických efektů se zřejmě mírně zlepšují i strukturální charakteristiky. Nadále pokračuje dynamický růst produktivity práce.

¹ Údaje zveřejněné k 7.9.2007.

² Meziroční.

³ Meziroční.

⁴ Sezónně očištěno.

⁵ Jedná se o míru nezaměstnanosti osob od 14 do 65 let věku.

⁶ Na bázi ročních klouzavých úhrnů.

⁷ Na bázi ročních klouzavých úhrnů.

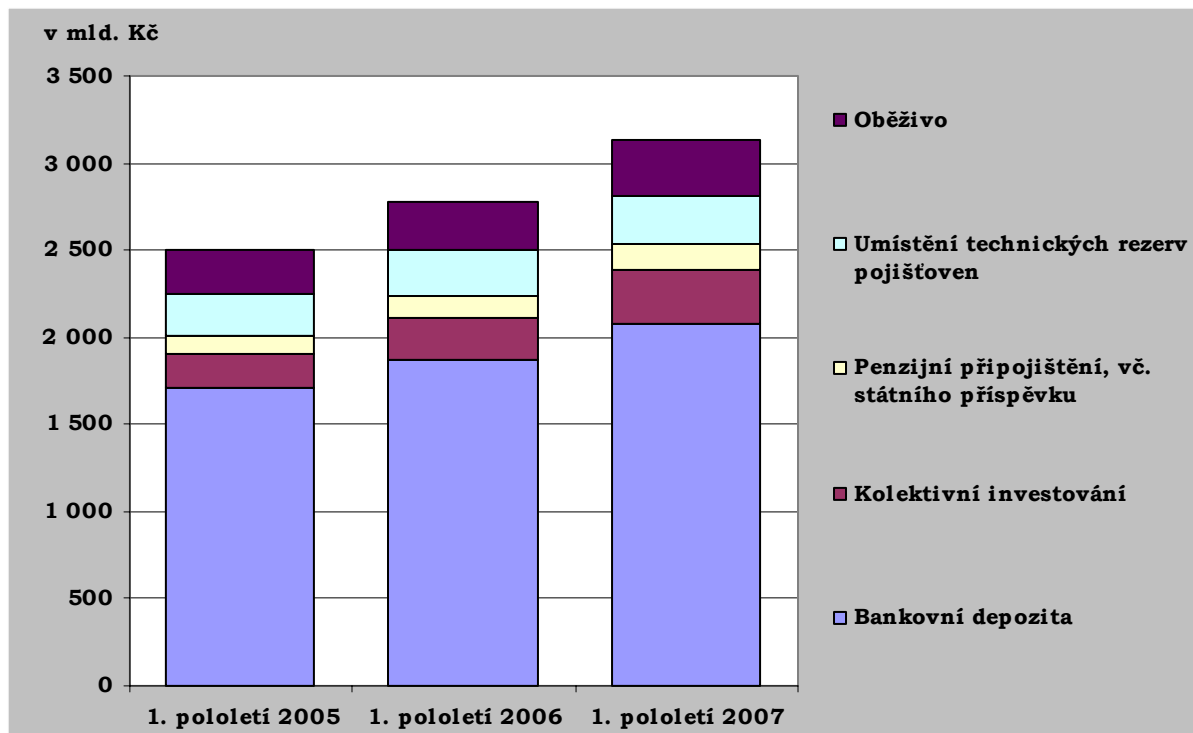
Vnější ekonomická nerovnováha, vyjádřená podílem salda běžného účtu na HDP v klouzavých ročních úhrnech, se pohybuje v udržitelných mezích. V 1. čtvrtletí roku 2007 dosáhla -3,1 % a vzrostla na -3,4 % v 2. čtvrtletí. Hlavním zdrojem deficitu běžného účtu je zejména odliv (repatriace) výnosů z přímých zahraničních investic. Obchodní bilance se stále zlepšuje a její přebytek dosáhl v druhém čtvrtletí již 2,8 % HDP.

3. PROSTŘEDKY POUŽITELNÉ NA FINANČNÍM TRHU

V důsledku příznivého ekonomického vývoje ve sledovaném období pokračoval nárůst všech níže uvedených kategorií prostředků. Následující graf zobrazuje přehled prostředků, které mohly finanční instituce teoreticky použít k operacím na finančním trhu. Z dat shromážděných za první pololetí 2007 vyplývá, že objem těchto prostředků činil 3,13 bil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 12,71 %.

Graf 3.1: Prostředky použitelné na finančním trhu

Pramen: MF, ČNB, AKAT, AFAM

Všechny sledované segmenty finančního trhu zaznamenaly i ke konci uplynulého období nárůst. Z hlediska objemu vložených prostředků dosáhla největšího růstu bankovní depozita, téměř 187 mld. Kč. Relativnímu porovnání dominovaly sektory kolektivního investování (25,72 %) a penzijního připojištění (20,19 %). Podkladová data jsou obsahem tabulky 8.1 v příloze 2.

Tabulka 3.1: Prostředky použitelné na finančním trhu⁸

k 30.6. (mld. Kč)	2006	2007	meziroční změna	
			abs.	(%)
Bankovní depozita⁹	1 872,90	2 082,59	209,69	11,20
z toho stavební spoření	340,12	367,71	27,59	8,11
Kolektivní investování	238,87	300,31	61,44	25,72
Penzijní připojištění, včetně státního příspěvku	125,30	150,60	25,30	20,19
Umístění technických rezerv pojišťoven	258,96	281,47	22,51	8,69
Oběživo	279,95	313,97	34,02	12,15
Celkem	2 775,98	3 128,94	352,96	12,71

Pramen: MF, ČNB - ARAD, AKAT, AFAM

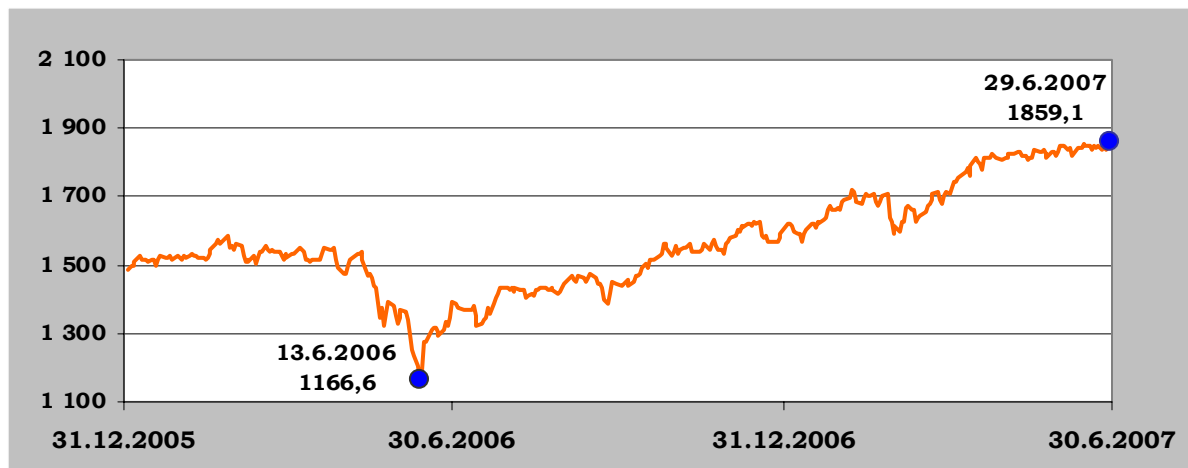
⁸ Údaje zveřejněné k 15.11.2007.

⁹ Zahrnují klientské vklady v Kč (bez mezibankovních depozit včetně nerezidentských bank).

4. OBCHODY NA REGULOVANÝCH TRŽÍCH

První pololetí roku 2007 bylo pro pražskou burzu příznivé. Hlavní index PX posílil o 17,01 % a pravidelně vylepšoval historická maxima. Na konci června dosáhl hodnoty 1859,1 bodu.

Graf 4.1: Vývoj indexu PX

Pramen: BCPP

Ceny akcií na BCPP rostou od propadu v červnu loňského roku. Oproti 13.6.2006¹⁰, kdy index PX dosáhl minima 1166,6 bodů, posílil do konce června 2007 o 59,36 %. Výraznější korekce se dostavila jen koncem února. Světové trhy zalila vlna paniky, která se šířila z Číny. Čínské úřady oznámily, že hodlají tvrdě zakročit proti nelegálnímu obchodování s akciemi. Hlavní index šanghajske burzy Shenzhen ztratil během jediného dne téměř desetinu hodnoty. Svou roli sehrály i rekordní ceny akcií. Investoři tak jen čekali na vhodnou záminku k prodeji. Ani druhý čínský otřes koncem dubna ani krize na americkém trhu méně kvalitních hypoték ceny českých akcií v prvním pololetí příliš neovlivnily¹¹. Poprvé se krize hypoték projevila v polovině března, ale výrazněji ovlivnila americké kapitálové trhy až v polovině července. Do Evropy se krize přelila v první polovině srpna.¹²

Tabulka 4.1: Vývoj indexu BCPP

rok		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
PX	k 1.1.	478,5	394,6	460,7	659,1	1 032,0	1 473,0	1 588,9
	k 30.6.	417,7	412,6	535,1	793,5	1 210,1	1 390,4	1 859,1
	změna (%)	-12,71	4,56	16,15	20,39	17,26	-5,61	17,01

Pramen: BCPP

V evropském srovnání s burzami 25 členských států evropské unie si pražská burza vedla lépe než v prvním pololetí loňského roku. Růstem indexu PX v letošním prvním pololetí se BCPP zařadila na 5. místo. Hlavními příčinami růstu cen akcií na pražské burze jsou pozitivní nálada na světových trzích i příznivá ekonomická situace ČR. Tempo růstu HDP nepolevuje, což se projevuje i v rekordních ziscích českých firem.

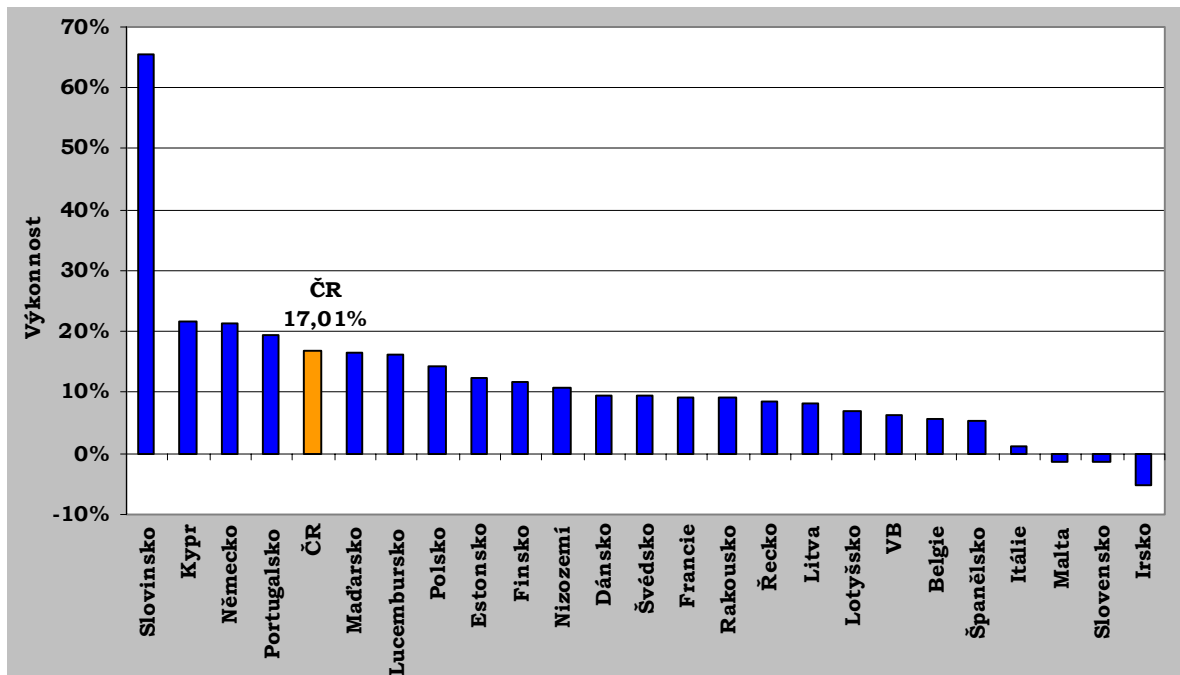
¹⁰ Trh tehdy zasáhla nejistota ohledně vývoje ekonomiky USA. Akcie se ocitly pod silným prodejním tlakem ze strany zahraničních investorů.

¹¹ Mnohem citelněji zasáhla hypotéční krize a její důsledky pražskou burzu až 17.8.2007, kdy index PX ztratil během jediného dne 5,5 %. Za celý týden pak ztratil 8,8 %.

¹² více viz část 5.1. Bankovní sektor

Graf 4.2: Výkonnost významných indexů burz členských států EU v 1. pololetí 2007¹³

Pramen: FESE

Akcí se zobchodovalo o necelé procento více než před rokem. I nadále přetrvává dominantní postavení akcií ČEZ¹⁴. Celkový objem obchodů poklesl především v důsledku propadu objemu obchodů s dluhopisy o téměř 25 %. Útlum v obchodování započal již v červnu 2006 a přetrvával 12 měsíců.

Tabulka 4.2: Objem obchodů

1. pololetí (mld. Kč)		2004	2005	2006	2007	meziroční změna (%)	
BCPP	Akcie a podílové listy	232,0	527,3	485,7	491,6	1,2	
	Dluhopisy	404,9	286,2	354,6	266,7	-24,8	
	Deriváty	Futures	0,0	0,0	0,0	0,9	-
		Certifikáty a warranty	0,0	0,0	0,0	0,7	-
		Celkem	0,0	0,0	0,0	1,6	-
celkem	637,0	813,5	840,4	759,9	-9,6		
RM-S		2,2	4,2	2,0	3,5	78,9	
celkem		639,2	817,7	842,3	763,4	-9,4	

Pramen: BCPP, RM-S

V prvním pololetí se zvýšil počet registrovaných emisí na pražské burze. Přibýly nové deriváty a investiční certifikáty. Byly vydány i další dluhopisy. Ovšem žádná nová emise

¹³ Belgie-BEL 20, Česká republika-PX, Dánsko-OMXC 20, Estonsko-OMXV, Finsko-OMXH 25, Francie-CAC 40, Irsko-ISEQ, Itálie-MIB, Kypr-FTSE/CySE 20, Litva-OMXV, Lotyšsko-OMXR, Lucembursko-LuxX, Maďarsko-BUX, Malta-MSE, Německo-DAX, Nizozemí-AEX, Polsko-WIG 20, Portugalsko-PSI 20, Rakousko-ATX, Řecko-FTSE/ATHEX 20, Slovensko-SAX, Slovinsko-SBI 20, Španělsko-IBEX-35, Švédsko-OMXS 30, Velká Británie-FTSE 100. Do grafu nejsou zahrnuty burzy Rumunská a Bulharska.

¹⁴ Akcie ČEZ tvoří 39,8 % tržní kapitalizace a 38,8 % objemu obchodů s akciemi v 1. pololetí.

akcií (IPO) se na pražské burze neobjevila.¹⁵ Podrobný meziroční přehled změn počtu emisí registrovaných na BCPP naleznete v tabulce 8.2 v Příloze 2.

Dle dostupných informací se chystá několik IPO ve druhém pololetí 2007, situaci však komplikuje současná nejistota na akciových trzích vyvolaná krizí amerického trhu s méně kvalitními hypotékami. Emitenti vyčkávají s načasováním na příznivější náladu na trhu. Navíc některé české firmy uvažují o IPO spíše na zahraničních burzách. Například na varšavské burze se již obchodují akcie společnosti ČEZ¹⁶, Orco nebo Pegas Nonwovens. Je jen otázkou času, kdy na varšavskou burzu vstoupí Kofola. Do Varšavy míří také bývalé PVT, nyní Asseco Czech Republic. Rozvoj polského akciového trhu výrazně podpořila důchodová reforma. Penzijní fondy musí 95 % investic do akcií uskutečnit na domácím trhu.

BCPP založila k 5.3.2007 společnost Energetická burza Praha (dále jen „EBP“). Jak její název napovídá, zaměřuje se především na obchodování s kontrakty na dodávky elektrické energie. Od července, kdy bylo zahájeno obchodování, do září byly na burze uzavřeny kontrakty v hodnotě 1,55 mld. EUR (cca. 43 mld. Kč.). Objemem obchodů tak jednoznačně předstihla derivátový trh BCPP. Na EBP se obchodují měsíční, čtvrtletní a roční termínové kontrakty, přičemž ceny pro rok 2008 budou zafixovány pro velkoodběratele na 50,14 EUR/MWh. Cena bude pohyblivá až od roku 2009, především kvůli obavám z extrémních skoků cen v prvním roce fungování EBP.

¹⁵ Akcie společnosti AAA Auto se začaly obchodovat 24.9.2007. O přesném termínu IPO se rozhoduje společnost New World Resources, vlastník OKD. Zájem o vstup na pražskou burzu projevil i několik developerských společností.

¹⁶ Stejně jako na BCPP je ČEZ i na varšavské burze firmou s největší kapitalizací.

5. SUBJEKTY FINANČNÍHO TRHU

Struktura subjektů českého finančního trhu se postupně stabilizuje. Změny v počtu subjektů v jednotlivých sektorech jsou spojeny zejména se zakládáním poboček zahraničních finančních institucí, významněji se tento trend projevil např. v sektoru pojišťovnictví. Nárůst konkurence přináší rovněž rozšiřování aktivit zahraničních finančních institucí na území ČR v rámci tzv. jednotného evropského pasu. Počty zahraničních subjektů působících na základě jednotné evropské licence nejsou v tabulkovém přehledu uvedeny. Ke konci prvního pololetí 2007 může poskytovat své služby v režimu jednotného pasu například 171 bank a 435 pojišťoven. Zároveň je však k uvedeným počtům nutno doplnit, že řada z těchto finančních institucí konkrétní činnost zatím nevyvíjí.

Tabulka 5.1: Počty subjektů poskytujících služby na finančním trhu

k 30.6.	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Banky	38	36	35	36	37	37
z toho pobočky zahr. bank	8	8	8	10	12	13
z toho stavební spořitelny	6	6	6	6	6	6
Družstevní záložny	25	30	32	20	19	20
Obchodníci s CP	81	71	58	52	48	44
Investiční společnosti	60	54	47	27	29	33
Otevřené podílové fondy	92	66	62	65	69	105
z toho speciální OPF	-	-	-	-	45	74
standardní OPF	-	-	-	-	24	31
Zahraniční fondy/podfondy	651	723	911	1 038	1 167	1 368
z toho na základě jednotné evropské licence	-	-	-	1 025	1 158	1 354
z toho speciální fondy	-	-	-	13	9	14
Investiční zprostředkovatelé (tis.)	-	-	-	-	9,67	12,12
Penzijní fondy	13	12	11	11	11	11
Pojišťovny	42	39	40	44	45	52
z toho pobočky zahr. pojišťoven	8	6	7	10	12	18
Pojišťovací zprostředkovatelé (tis.)¹⁷	40,70	42,60	41,90	39,40	42,00	59,05

Pramen: ČNB

Největším zaměstnavatelem na českém finančním trhu jsou stále banky. Počet jejich zaměstnanců meziročně vzrostl o 1,67 %. Tento vývoj je v souladu s trendem rozšiřování pobočkových sítí a expanzí zvláště v retailových produktech. Dominantní postavení zaujímá bankovní sektor i z hlediska celkových aktiv, na nichž se podílí 66,7 %.

¹⁷ Do roku 2004 se jedná o kvalifikovaný odhad.

Tabulka 5.2: Ekonomické výsledky finančních institucí v meziročním srovnání

		Bankovní peněžní instituce	Nebankovní peněžní instituce ¹⁸	Pojišťovny	Penzijní fondy	Finanční leasingové společnosti	Investiční společnosti ¹⁹
Průměrný počet zaměstnanců²⁰	k 30.6.2006	35 827	10 921	14 186	447	2 733	160
	k 30.6.2007	36 425	11 475	14 132	442	2 665	201
	změna (%)	1,67	5,07	-0,38	-1,12	-2,49	25,63
Výsledek hospodaření před zdaněním (mln. Kč)	k 30.6.2006	27,04	7,60	6,42	0,62	0,96	-1,10
	k 30.6.2007	28,73	8,08	11,79	1,70	0,83	3,97
	změna (%)	6,23	6,39	83,76	174,19	-13,54	460,91
Stav vlastního kapitálu (mln. Kč)²¹	k 30.6.2006	71,30	260,74	53,83	4,21	24,42	152,73
	k 30.6.2007	72,52	284,52	55,00	4,35	25,48	168,21
	změna (%)	1,71	9,12	2,17	3,33	4,34	10,14

Pramen: ČSÚ

5.1. Bankovní sektor

V první polovině roku 2007 se struktura bankovního sektoru výrazněji nezměnila. Ke konci pololetí působilo v ČR 24 bank a 13 poboček zahraničních bank. Na základě volného pohybu služeb mohlo na území ČR působit 171 finančních subjektů z 23 členských zemí EU. Naopak počet bank se sídlem na území ČR, které poskytují své služby v rámci volného pohybu služeb bez založení poboček, se nezměnil. Své služby poskytovaly na Slovensku dva subjekty, KB a GE Money Bank. Na stejném území měly své zahraniční pobočky i dvě domácí banky, J&T Banka a ČSOB.

Na českém bankovním trhu nadále pokračoval trend fúzí a akvizic. Ke konci roku 2007 by měla být dokončena fúze Raiffeisenbank s eBankou a HVB s Živnostenskou bankou.

Diskutovaným problémem se po uplynutí prvního pololetí 2007 staly na přelomu měsíce července a srpna problémy spojené s hypotečním trhem v USA. Realitní krize v USA, vyvolaná problémy méně bonitních klientů (subprime market) se splácením stále dražších hypoték, by se domácích bank primárně neměla dotknout. Většina z nich totiž investuje konzervativně a stojí tak stranou problémů, k nimž přispělo hlavně zdražování úvěrů v USA a sekuritizace amerických subprime hypoték. Právě v dostupnosti hypotečních úvěrů a v náročnosti kritérií pro získání úvěrů (bonifikace klientů) lze vidět zásadní rozdíl mezi ČR a USA, díky němuž si hypoteční sektor v ČR i nadále zachovává zdravé základy. Rizikové hypotéky pro klienty, kteří mají nízké příjmy či v minulosti měli problém se splácením úvěrů, se v ČR na rozdíl od USA zatím neposkytují.

5.1.1. Vývoj úrokových sazeb

Zvýšení úrokových sazeb na počátku roku 2007 trh víceméně předpokládal. Hypoteční banky očekávané zvýšení promítly do nabízených sazeb hypotečních úvěrů již v lednu. ČNB

¹⁸ Instituce dle metodiky OKEČ 652 a 67.

¹⁹ Investiční společnosti a jimi spravované podílové fondy a investiční fondy.

²⁰ Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách za pololetí končící uvedeným dnem.

²¹ U bankovních peněžních institucí se jedná o základní kapitál.

zvýšila sazby od počátku června o 0,25 p.b. na 2,75 %, ²² kvůli stoupajícím inflačním tlakům v domácí ekonomice a rostoucím úrokovým sazbám v EU (více viz kapitola 6. Trh deviz). I po opětovném zvýšení po konci prvního pololetí patří stále Česká republika mezi šest zemí s nejnižší základní sazbou na světě. Pro dokreslení celé situace je třeba podotknout, že ECB následně zvýšila svoji sazbu v červnu na 4 %.

Tabulka 5.3: Sazby ČNB

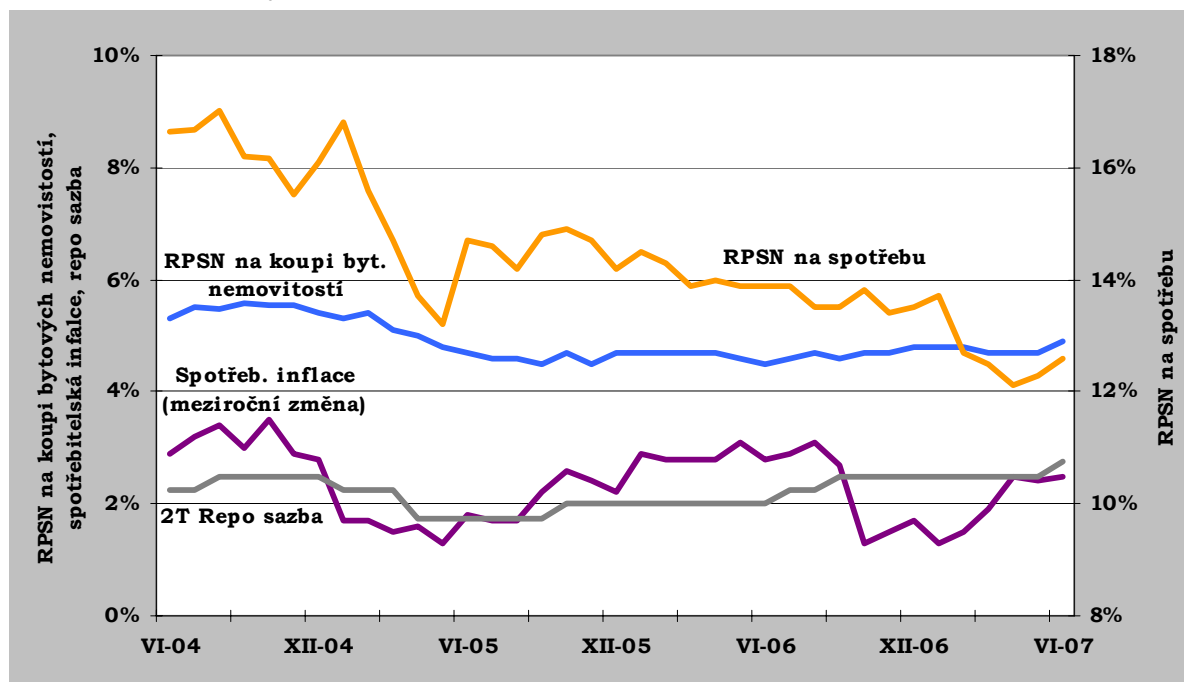
(%)	31.12.2004	30.6.2005	31.12.2005	30.6.2006	31.12.2006	30.6.2007
2T Repo	2,50	1,75	2,00	2,00	2,50	2,75
Diskontní	1,50	0,75	1,00	1,00	1,50	1,75
Lombardní	3,50	2,75	3,00	3,00	3,50	3,75

Pramen: ČNB

Na počátku roku 2004 se RPSN²³ na spotřebu pohybovala v rozmezí 16 - 17 %. Od této doby má stále klesající tendenci s drobnými výkyvy v jednotlivých měsících. Nízké úrokové sazby a vysoká konkurence na trhu spotřebitelských úvěrů tak stlačily v prvním pololetí 2007 RPSN na spotřebu na průměrných cca 12,7 % (více viz tabulka 8.3 v příloze 2). V delším období lze očekávat v souvislosti s úpravami sazeb ze strany ČNB opětovný nárůst.

Procentní sazba RPSN na koupi bytových nemovitostí se stále drží v rozmezí 4,6 – 4,9 %. Vývoj všech sledovaných ukazatelů včetně spotřebitelské inflace a 2T Repo sazby od poloviny roku 2004 do konce sledovaného období dokumentuje přiložený graf.

Graf 5.1: Úrokové sazby z úvěrů

Pramen: ČNB

²² K dalším zvyšování sazeb došlo 27.7. a 31.8. (vždy o 0,25 p.b.). 2T Repo sazba se tak ustálila na 3,25 %.

²³ RPSN udává procentní podíl z dlužné částky, který musí klient zaplatit za období jednoho roku v souvislosti se splátkami, správou a dalšími výdaji spojenými s čerpáním úvěru. Jedná se o RPSN korunových úvěrů poskytnutých bankami v ČR (nové obchody).

5.1.2. Vklady a úvěry

Vývoj bankovních vkladů a úvěrů zachovává trendy započaté v předchozím období vyplývající z rychle rostoucí ekonomiky tažené zejména domácí poptávkou. Dva objemově rozhodující sektory – domácnosti a nefinanční podniky - mají sklon k čistému zadlužování. Dynamika čerpaných úvěrů u nich převyšuje přírůstky jejich vkladů. V návaznosti na poměrně příznivý vývoj plnění státního rozpočtu vládní instituce naopak vykazují trend k úsporám, tj. dochází zde k růstu vkladů, ale i k absolutnímu poklesu přijatých úvěrů. Sektor finančních institucí a kategorie ostatní mají rovněž mírný sklon k zadlužování, avšak jejich podíl na celkovém objemu bankovních vkladů a úvěrů je méně významný. Bankovní sektor si nadále zachovává dominantní postavení v transmisním mechanismu finančního trhu ČR, což dokládá např. dvoutřetinový podíl (66,7 %) obhospodařovaných vkladů z celkových použitelných prostředků na finančním trhu.

Tabulka 5.4: Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska²⁴

k 30.6. sektor ²⁵	Vklady u bank (mld. Kč)				Příjemci úvěrů (mld. Kč)			
	2006	2007	změna	změna (%)	2006	2007	změna	změna (%)
Nefinanční podniky	366,4	399,4	33,0	8,27	473,2	559,1	85,9	15,36
Domácnosti	1 067,2	1 192,1	124,9	10,47	461,1	603,4	142,3	23,58
Vládní instituce	301,4	333,2	31,9	9,56	66,3	56,4	-9,9	-17,48
Finanční instituce	79,3	91,6	12,2	13,37	86,4	100,0	13,7	13,68
Ostatní	58,7	66,3	7,7	11,55	23,9	41,7	17,7	42,57
celkem	1 873,0	2 082,6	209,6	10,07	1 110,9	1 360,6	249,7	18,35

Pramen: ČNB - ARAD

V meziročním srovnání narostly celkové vklady o 10,1 % a celkové úvěry o 18,4 %. Sektor domácností zaznamenal znovu nejvyšší absolutní nárůst objemu vkladů i úvěrů. Naopak ve vztahu vládních institucí k měnovým finančním institucím dochází nejen k růstu vkladů, ale i k absolutnímu poklesu přijatých úvěrů (k 30.6.2007 o 17,48 % a k 30.6.2006 o 32,61 %).

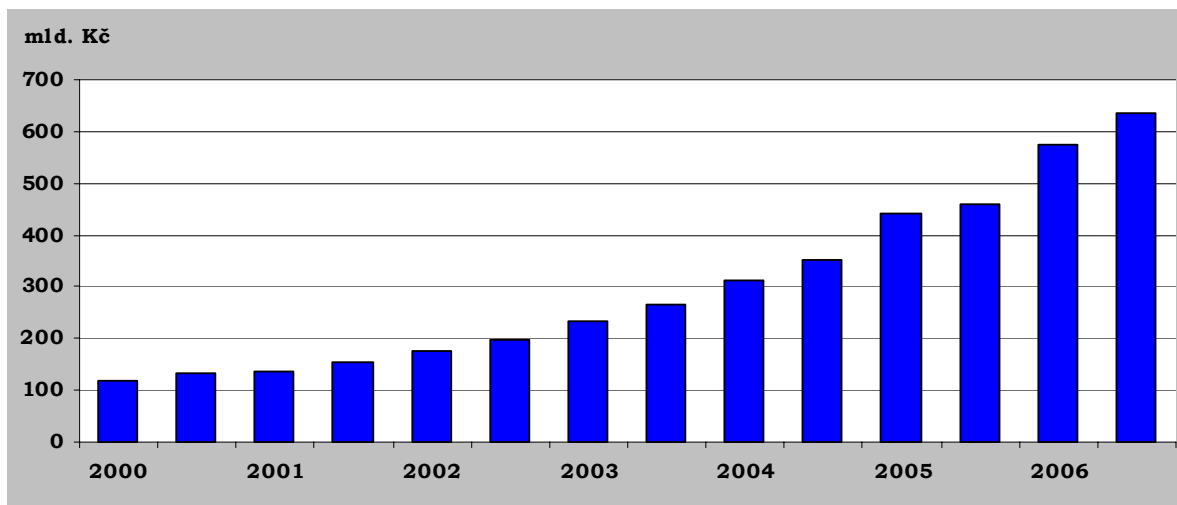
Celková zadluženost domácností u bank a nebankovních finančních institucí dosáhla v polovině roku 2007 výše 637 mld. Kč, což představuje více než 38% meziroční nárůst. Domácnosti se zadlužují především z důvodů řešení bytových potřeb, což se projevuje nárůstem objemu hypotečních úvěrů (viz kap. 5.1.4 Hypoteční trh). Na růst zadlužování působí mj. stále ještě relativně nízké úrokové sazby, růst ekonomiky, nízká inflace a rostoucí reálné příjmy. Další důležitou skutečností z demografického hlediska je řešení bytových potřeb silných populačních ročníků.

²⁴ Údaje zveřejněné k 30.9.2007.

²⁵ Klientké korunové vklady a úvěry, včetně ČNB, vycházející z bankovní statistiky ARAD, rozděleny dle sektorového hlediska, zahrnují rezidenty a nerezidenty.

Graf 5.2: Zadluženost domácností u bank a nebankovních finančních institucí

Pramen: ČNB - ARAD, ČLFA

5.1.3. Stavební spořitelny

V 1. pololetí roku 2007 bylo uzavřeno necelých 261 tis. nových smluv o stavebním spoření s celkovou hodnotou cílové částky cca 68 mld. Kč²⁶. Průměrná cílová částka u fyzických osob přesáhla 251 tis. Kč. Ve srovnání s údaji ve stejném období loňského roku došlo k cca 14% nárůstu počtu nově uzavřených smluv.

Celkový počet smluv ve fázi spoření k 30. 6. 2007 činil přibližně 5,2 mil., což je o cca 226 tis. smluv méně než na konci prvního pololetí 2006. V převážné většině jsou ukončovány tzv. staré smlouvy²⁷ se státní podporou ve výši 4 500 Kč.

Změna ve struktuře smluv o stavebním spoření se pozitivně promítne do výše vyplacené státní podpory. V 1. pololetí roku 2007 byla vyplacena státní podpora v celkové výši 14,2 mld. Kč a v současné době lze s jistotou říci, že celková vyplacená státní podpora za v roce 2007 dosáhne maximálně 15 mld. Kč, tj. o 0,8 mld. Kč méně než v roce 2006. Pokles vyplacené státní podpory v důsledku zvyšujícího se podílu nových smluv²⁸ na celkovém počtu uzavřených smluv o stavebním spoření bude pokračovat i v příštích letech.

V úvěrové oblasti pokračoval v 1. pololetí 2007 pozitivní růst celkového počtu úvěrů i jejich objemů. Celkový počet úvěrů stoupl k 30.6.2007 na cca 922 tis. při současném nárůstu jejich celkového objemu na 150,9 mld. Kč. Tato skutečnost se příznivě promítla v nárůstu poměru objemu úvěrů a naspořené částky (41,0 %), který se tak meziročně zvýšil o 6,1 p.b.

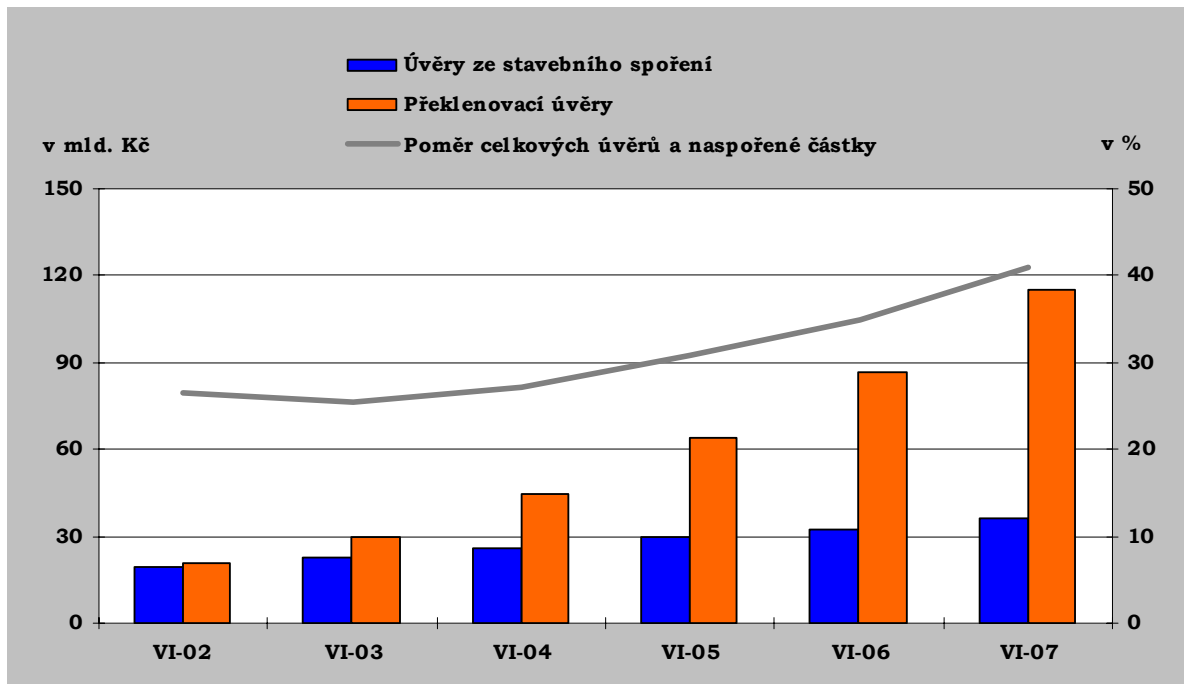
²⁶ viz tabulka 8.4 v příloze 2.

²⁷ Smlouvy uzavřené do 31.12.2003.

²⁸ Nové smlouvy – uzavírány od 1.1.2004 (po novele zákona o stavebním spoření). Výše státní podpory 3 000 Kč, minimální doba platnosti smluv na šest let.

Graf 5.3: Vývoj úvěrů v sektoru stavebního spoření

Pramen: MF

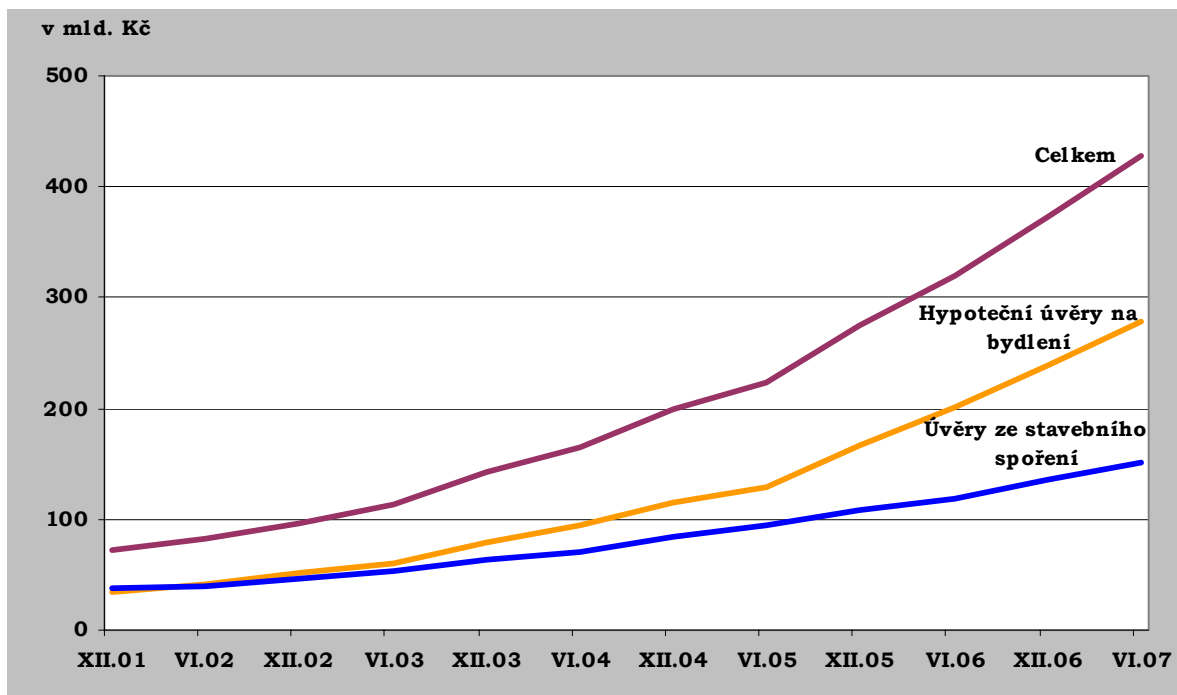
Od roku 2002 dochází ke změně struktury úvěrů. Přestože úvěry ze stavebního spoření stoupají, dynamiky růstu překlenovacích úvěrů zdaleka nedosahují, což dokládá výše uvedený graf.

5.1.4. Hypoteční trh

Objem hypotečních úvěrů poskytnutých obyvatelstvu (dále jen „objem HÚ“) již dosahuje dvojnásobku ve srovnání s objemem úvěrů ze stavebního spoření, na druhou stranu stavební spořitelny stále dominují v počtu úvěrových smluv. Celkový objem HÚ k 30.6.2007 dosáhl 277,35 mld. Kč. Hlavní příčinou růstu objemu HÚ je, že poskytnutí hypotečního úvěru není podmíněno dlouhodobým trváním smluvního vztahu. Podíl hypotečních úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření dokládá následující graf.

Graf 5.4: Úvěry obyvatelstvu na bydlení

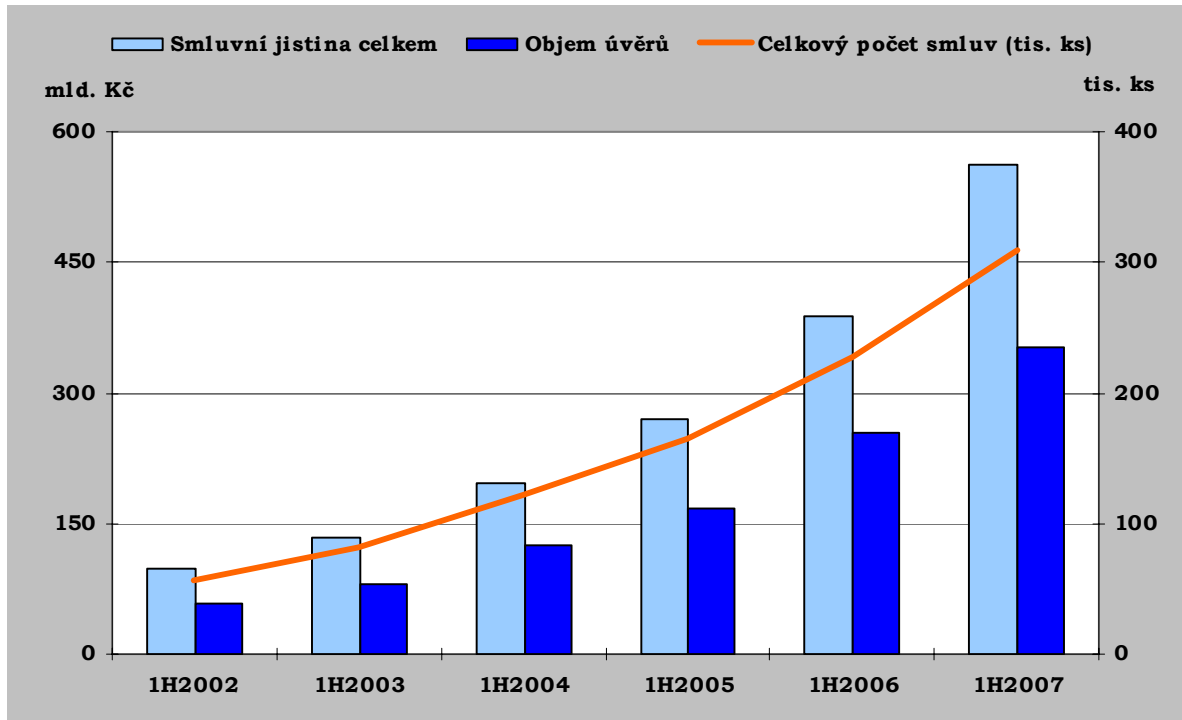

Pramen: MF, ČNB - ARAD

Vládní reforma veřejných financí, jejíž účinky vstoupí v platnost od 1.1.2008, a s tím spojené zvýšení DPH na stavební práce, pokračující deregulace nájemného a růst úrokových sazeb jsou příčinami nárůstu objemu hypotečních úvěrů. Z tohoto pohledu bude velmi zajímavé sledovat, zda nárůst bude pokračovat i v roce 2008, nebo dojde ke stagnaci, popřípadě poklesu. Ani názory analytiků a hypotečních makléřů v tomto směru nejsou jednotné.

Graf 5.5: Souhrnné ukazatele hypotečního trhu

Pramen: MMR, ČNB - ARAD

5.2. Kolektivní investování

V oblasti kolektivního investování byla v prvním pololetí 2007 překonána hranice 300 mld. Kč celkového objemu investic do podílových fondů. Z této částky představují cca 167 mld. Kč investice do domácích fondů a 133 mld. Kč investice do zahraničních fondů. Stabilně rychlejší růst prodeje zahraničních fondů je pak příčinou klesajícího podílu domácích fondů na našem trhu. Ty nyní zaujímají podíl 55,6 %. V souvislosti s narůstající dominancí fondových center (např. Lucembursko, Irsko, Malta), ze kterých pochází drtivá většina UCITS fondů²⁹, a budoucímu přechodu ČR na euro, jehož přijetí nepochybně přístupu k zahraničním produktům výrazně usnadní, zejména pak odstraní měnové riziko takovýchto investic, je velmi pravděpodobné, že podíl domácích fondů bude nadále klesat.

Se známými výhodami³⁰ zahraničních fondů nemůže domácí fondový průmysl soupeřit. Do budoucna by se mohl soustředit na jiné typy fondů (nemovitostní fondy, fondy kvalifikovaných investorů) a využít tak konkurenční výhody, které mu dává současná legislativa. V mezinárodním srovnání se české fondy podílejí na aktivech evropského sektoru investičních fondů pouhých 0,07 %, zatímco u zemí se srovnatelným počtem obyvatel a ekonomickou úrovní, jako jsou Maďarsko, Portugalsko či Řecko činí tento podíl 0,14 %, 0,49 % resp. 0,30 %.³¹

Celkové investice do fondů se meziročně zvýšily o 25,72 %. Nejvíce rostl zájem o zajištěné fondy, jejichž objem se meziročně zvýšil o 107,54 % a akciové fondy (50,46 %), především

²⁹ UCITS fondy (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) – harmonizované fondy, které splňují příslušné evropské předpisy. Dle zákona o kolektivním investování se nazývají standardní OPF.

³⁰ Jedná se např. o daňové výhody, úspory z rozsahu vyplývající z objemu spravovaných aktiv.

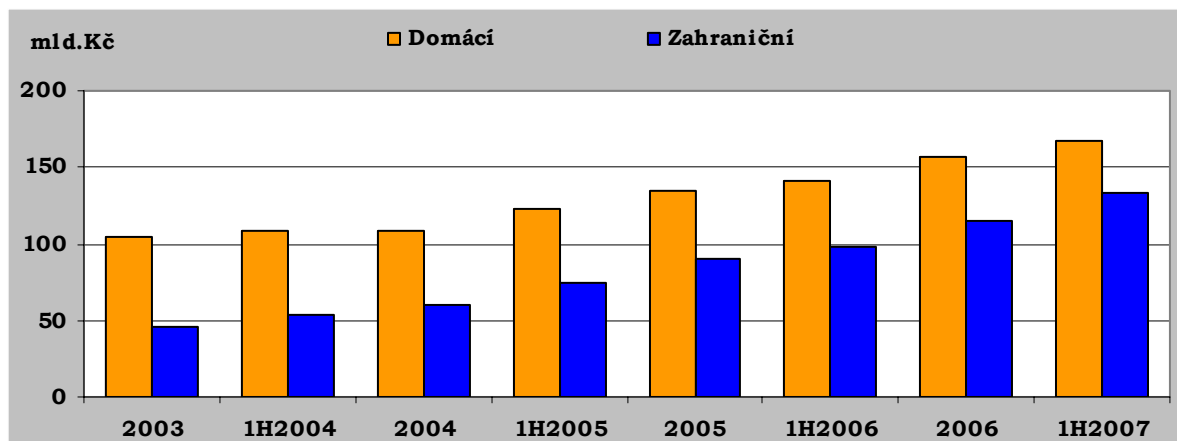
³¹ Zdroj: The European Fund and Asset Management Association - Trends in the European Investment Fund Industry in the Second Quarter of 2007 and Results for First Half of 2007 - Quarterly Statistical Release-August 2007, N° 30.

zahraniční provenience. Doménou domácích fondových správců pak zůstávají především smíšené fondy (nárůst o 15,88 %) a fondy peněžního trhu (nárůst o 11,94 %). Stále trvá odliv prostředků z dluhopisových fondů, zejména těch domácích. Podrobnější přehled je uveden v tabulce 8.5. v příloze 2.

Ve statistikách rovněž figuruje nově zavedená kategorie nemovitostních fondů (488 mil. Kč), byť zastoupená zatím pouze jedním fondem. Podařilo se překonat obtíže spojené s povolením této specifické kategorie fondů. Objem prodeje svědčí o úspěšném rozjezdu a v druhé polovině roku 2007 lze očekávat zahájení činnosti i dalších nemovitostních fondů.

Graf 5.6: Vývoj investování do podílových fondů

Pramen: AFAM, AKAT

Z hlediska struktury je zajímavé, že celkový objem investic do zajištěných fondů již přesáhl polovinu objemu fondů peněžního trhu a také to, že v akciových fondech je dnes investováno více prostředků než ve fondech dluhopisových. A pokud si příliv prostředků do smíšených fondů udrží své tempo, odsune tato kategorie dluhopisové fondy o další příčku níže.

Z pohledu drobných investorů je také třeba vidět rostoucí konkurenci jiných produktů vůči fondům dluhopisovým a peněžního trhu. Kromě tradičního stavebního spoření se rozšiřuje škála spořicíh a termínových účtů bank. Získat ztracenou důvěru se snaží svojí nabídkou termínových a spořicíh účtů i družstevní záložny, jež dnes musí splňovat obdobné regulatorní požadavky jako banky, podléhají jednotnému dohledu centrální banky a vklady jsou pojištěny do ekvivalentu EUR 25 000 (stejně jako v bankách). Tyto produkty s pevným úrokovým výnosem tak mohou v rodinných portfoliích nahrazovat fondy peněžního trhu a částečně i fondy dluhopisové.

Bohatá je rovněž paleta nabízených zajištěných fondů. Ačkoliv jsou tyto fondy většinou konstruovány a registrovány v zahraničí, jsou pro domácí investory často denominovány v korunách. To je příjemné a rovněž slovo „zajištěný“ má stále magickou moc, což se odráží ve vysokých prodejích těchto fondů. Při bližším pohledu na složité konstrukce některých z nich je však nutné si položit otázku, jestli vůbec investoři vědí, do čeho investují, nebo této investici rozumí.

U akciových fondů pokračuje příliv prostředků. I přesto, že na mohutnou korekci z přelomu loňského května a června jistě investoři jen tak nezapomenou, je na druhou stranu silným argumentem to, že ceny akcií se od té doby na většině trhů již vzchopily a vykazují na roční bázi kladné (a často velmi atraktivní) zhodnocení. To si zřejmě investoři uvědomili na konci února, kdy opět trhy zasáhla korekce vyvolaná problémy na čínském akciovém trhu. Řada investorů využila oslabení cen k dalším nákupům, a trhy se tak rychle vzpamatovaly.

Zájem o akciové fondy u domácích investorů poněkud kontrastuje s celoevropským vývojem, kde čisté prodeje akciových, ale i dluhopisových fondů v 1. pololetí roku spíše klesaly či stagnovaly. Na druhou stranu, pohled na rozložení aktiv ve fondech kolektivního investování (UCITS) v evropském pohledu k 30.6.2007 napovídá, k jaké podobě bude i domácí struktura aktiv pravděpodobně konvergovat (akciové 41 %, smíšené 15 %, dluhopisové 22 %, peněžní 16 %, fondy fondů 2% a ostatní fondy 4 %).³²

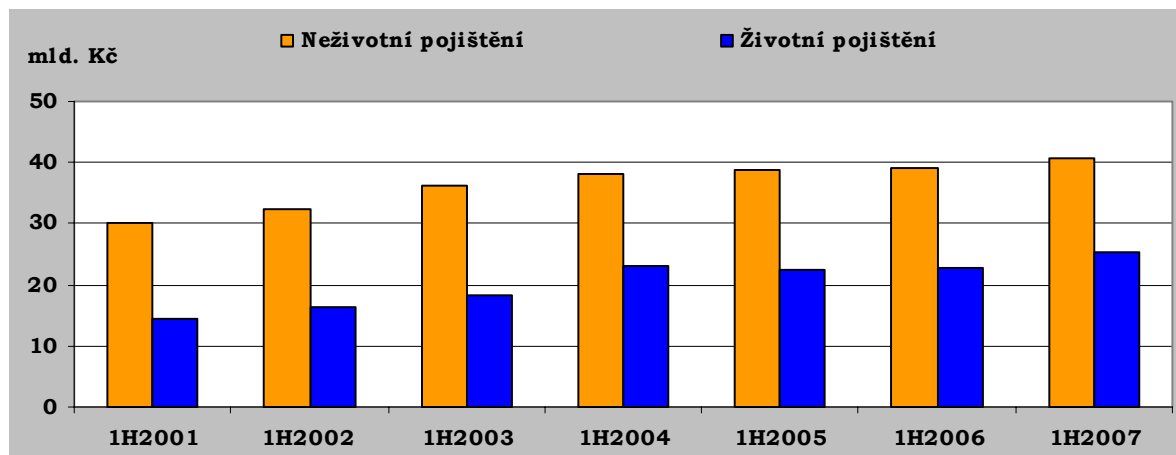
Dle statistiky AKAT roste objem obhospodařovaných aktiv na 564,9 mld. Kč, přičemž z této sumy tvoří spravovaná individuální portfolia institucí 238,4 mld. Kč, soukromých osob 25 mld. Kč a 301 mld. Kč jsou fondové mandáty (správa aktiv tuzemských i zahraničních fondů). Celkový čistý objem aktiv (po korekci o násobné započtení) pak činí 542 mld. Kč.

5.3. Pojišťovny

Značné výkyvy počasí v řadě evropských států přetrvávaly, avšak území ČR nebylo v 1. pololetí 2007 zasaženo žádnými mimořádnými událostmi vyžadujícími zvýšenou angažovanost pojišťoven při likvidaci pojistných škod.

Pojistný trh po období určité stagnace charakterizovaném relativně nižšími nárůsty hrubého předepsaného pojistného začal nabírat na dynamice, která však zdaleka nedosahuje úrovně přírůstků obvyklé před rokem 2003. Pozitivní je, že rozhodujícím faktorem růstu je kmen životního pojištění. Dochází tak ke sblížení poměru mezi životním a neživotním pojištěním s vyspělými státy, kde se tento poměr pohybuje ve prospěch životního pojištění (cca 60:40). Nelze však zatím potvrdit, zda jsou tyto změny předzvěstí nějakých trvalejších vývojových trendů, či jde pouze o přechodnou odezvu na mimořádně pozitivní vývoj domácí ekonomiky.

Graf 5.7: Vývoj objemu předepsaného pojistného

Pramen: ČNB

Z údajů ČNB vyplývá, že hrubé předepsané pojistné vzrostlo v prvním pololetí letošního roku na 66 mld. Kč, což představuje proti stejnému období roku loňského zvýšení o 7,1 %. Hrubé předepsané pojistné v neživotním pojištění dosáhlo hodnoty 40,8 mld. Kč (růst o 4,6 %) a v životním pojištění 25,2 mld. Kč (růst o 11,5 %). Dynamika růstu životního kmene byla ovlivněna zejména jednorázovými platbami pojistného (vzestup o 27,9 % na 7,5 mld. Kč), avšak i běžně placené pojistné vykázalo stabilní přírůstky (vzestup o 5,9 % na 17,7 mld. Kč).

³² Zdroj: The European Fund and Asset Management Association- Trends in the European Investment Fund Industry in the Second Quarter of 2007 and Results for First Half of 2007- Quarterly Statistical Release-August 2007, N° 30.

Struktura domácího pojistného trhu je nadále založena na převaze neživotního pojištění (62:38). Na výsledku neživotního pojištění se podílelo zejména pojištění motorových vozidel, pojištění majetku nadále stagnuje.

Tabulka 5.5: Výsledky pojišťoven³³

k 30.6.	2003	2004	2005	2006	2007
Počet pojistných smluv (tis. ks)	19 833	20 039	20 641	21 292	22 268
z toho neživotní pojištění	13 649	13 579	14 287	14 595	15 429
životní pojištění	6 184	6 460	6 353	6 697	6 839
Počet nově uzavřených PS (tis. ks)	2 775	2 871	2 905	3 081	5 424
z toho neživotní pojištění	2 375	2 265	2 418	2 700	4 954
životní pojištění	400	605	486	381	470
Předepsané pojistné celkem (mld. Kč)	54,38	61,09	60,92	61,60	66,00
z toho neživotní pojištění	36,07	38,04	38,64	39,00	40,80
životní pojištění	18,31	23,05	22,28	22,60	25,20

Pramen: ČNB

Poměrně příznivý vývoj hrubého předepsaného pojistného se odráží i ve vyšších počtech pojistných smluv, zejména nově uzavíraných. Z produktového hlediska trh životního pojištění táhnou stále více investiční životní produkty. Popularita investičního životního pojištění je navíc umocňována výhodným provizním systémem pro zprostředkovatele i možností jeho kombinace s jinými finančními produkty, zejména hypotékami. Pojišťovací zprostředkovatelé tuto kombinaci ve své nabídce hojně využívají, přestože je vhodná jen pro omezený okruh klientů. Výsledky veřejně publikovaných spotřebitelských testů potvrzují, že k aplikaci kombinace těchto dvou produktů pro nevhodný typ klienta dochází poměrně často.

Ke konci 1. pololetí působilo v ČR 52 pojišťoven. Oproti stejnému období minulého roku došlo ke zvýšení konkurence o 7 subjektů. Kromě toho již více než 400 pojišťoven projevil zájem provozovat pojišťovací činnost na území ČR na základě svobody dočasně poskytovat služby. Naopak 15 pojišťoven z ČR využilo jednotného pasu a projevilo zájem provozovat pojišťovací činnost v EU a EHP. Dvě domácí pojišťovny (AXA životní pojišťovna a Winterthur) zřídily své pobočky v zahraničí (Slovensko a Norsko).

Sektoru pojišťovnictví se letos mimořádně daří zhodnocovat vložený kapitál. Celkový čistý zisk dosáhl 9,8 mld. Kč, což představuje rekordní hodnotu a vysoce překračuje i loňské velmi příznivé výsledky. Tvorba zisku byla stejně jako loni částečně ovlivněna mimořádnými příjmy jako např. prodej podílu České pojišťovny v ČSOB. Po období snižování počtu pracovníků v pojišťovnictví se trend začíná obracet (nárůst o 0,6 %), při zachování meziročního růstu produktivity (o 6,5 %) i mzdových nákladů (o 5,8 %). Ve vývoji finančního umístění aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy, nedošlo k výraznějším změnám. Podrobnější údaje o struktuře jejich umístění jsou uvedeny v tabulce 8.6 v příloze 2.

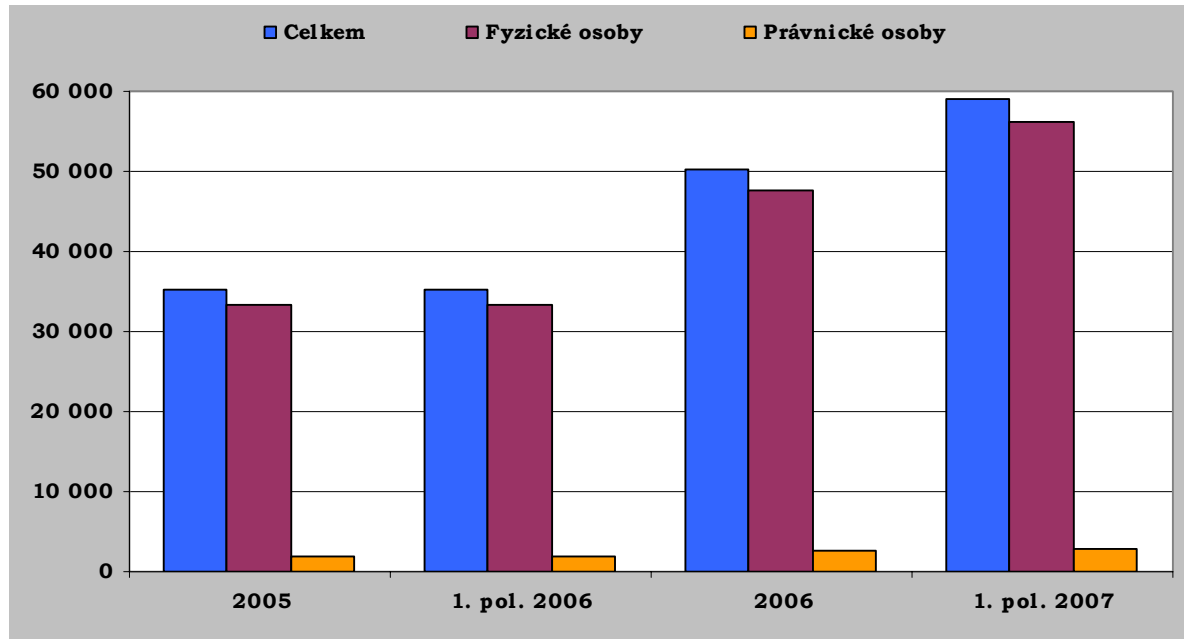
V průběhu 1. pololetí 2007 byly zveřejněny dvě zprávy, které z hlediska institucionálního budou mít dopad na poměry a strukturu českého pojistného trhu. Nejvýznamnější francouzská pojišťovací skupina AXA na přelomu roku převzala švýcarskou skupinu Winterthur. Touto akvizicí vstoupila i na pojišťovací trh ČR, kde Winterthur kromě pojišťovny vlastnil i penzijní fond a společnost asset managementu. V dubnu bylo oznámeno, že se pojišťovna Generali (51 %) a skupina PPF (49 %) dohodly na založení společného podniku, který by měl vlastnit největší tuzemský subjekt - Českou pojišťovnu. Společný holding by měl mít mezi 9 - 10 mil. klientů a svoje aktivity by měl rozvíjet po

³³ PS = pojistná smlouva, počet smluv v životním pojištění nezahrnuje smlouvy za doplňková pojištění.

celém střeoevropském a východoevropském regionu se zaměřením na životní pojištění a penzijní připojištění. V současnosti je dohodnutá transakce předmětem řízení regulatorních orgánů. Následně bylo zveřejněno, že Česká pojišťovna prodává většinu svých nemovitostí (cca 70 budov), jejichž hodnota je odhadována v řádu několika miliard korun. Podle vlastního prohlášení České pojišťovny je rozprodej nemovitostního fondu součástí její dlouhodobé strategie a nesouvisí s avizovanou změnou vlastníka.

Graf 5.8: Vývoj počtu pojišťovacích zprostředkovatelů

Pramen: ČNB

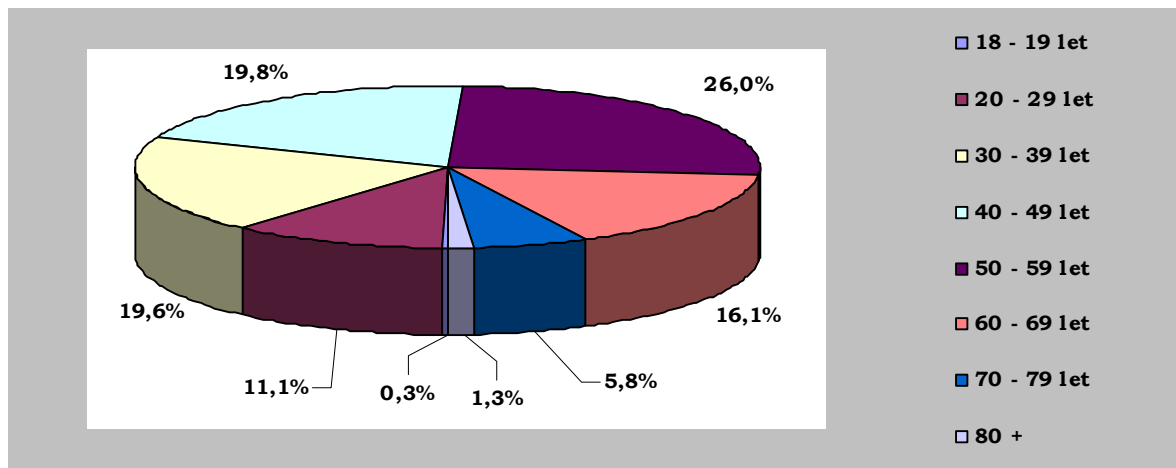
Počet pojišťovacích zprostředkovatelů nadále roste, k 30.6.2007 přesáhl 59 tis. osob. Fyzické osoby tvoří jejich převážnou část (95,1 %). Největší počet registrovaných subjektů je v postavení podřízeného pojišťovacího zprostředkovatele (cca 51 %). Počty zprostředkovatelů v jednotlivých kategoriích jsou obsahem tabulky 8.7 v příloze 2. Praxe ukazuje, že při takovémto množství registrovaných subjektů je naplňování všech legislativních a dohledových požadavků značně problematické. Stává se proto aktuální uvést do souladu současné regulatorní požadavky s faktickou situací v oblasti pojistného zprostředkování, resp. vymezit jeho postavení v celkovém systému finančního zprostředkování.

5.4. Penzijní připojištění

Počet účastníků penzijního připojištění na konci pololetí přesáhl 3,77 mil., meziročně tak vzrostl o 9,34 %. Bližší informace o věkové struktuře a jejím vývoji jsou uvedeny v následujícím grafu. Podrobné údaje jsou obsaženy v tabulce 8.8 v příloze 2.

Graf 5.9: Věková struktura účastníků penzijního připojištění k 30.6.2007

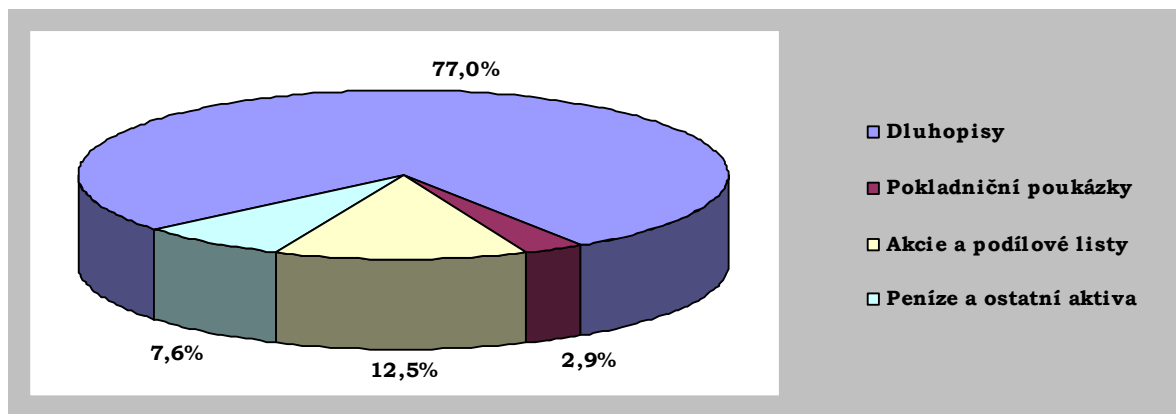

Pramen: MF

V 1. pololetí 2007 dosáhly příspěvky účastníků 9,52 mld. Kč, poskytnutý státní příspěvek činil 2,26 mld. Kč. Obě hodnoty jsou nejvyšší v dosavadní historii. A prostor pro růst objemu majetku ve fondech zde ještě nepochybně existuje. Vzhledem k poměrně vysoké penetraci penzijního připojištění v populaci však spíše ve zvyšování průměrného měsíčního příspěvku účastníků (436 Kč) a v nárůstu průměrné doby členství, neboť v současnosti činí u neukončených připojištění zatím jen 46,3 měsíců, což souvisí s masovým rozšířením připojištění až v posledních letech. V 1. pololetí 2007 bylo uzavřeno 300 720 nových smluv (o 9 253 smluv více než ve stejném období roku 2006).

K 30.6.2007 dosáhla hodnota portfolií penzijních fondů 152,10 mld. Kč, tj. meziroční nárůst o 21,95 mld. Kč. I přes tradičně konzervativní investiční strategii penzijních fondů je patrné zřetelné zvýšení podílu akciové složky v jejich portfoliích (z cca 11 % před rokem na současných 12,5 %). Toho bylo dosaženo na úkor držby peněz a ostatních aktiv, podíl dluhopisů se mírně zvýšil na 77 %. Procentní vyjádření současné struktury portfolia je uvedeno v následujícím grafu. Podrobné údaje jsou obsaženy v tabulce 8.9 v příloze 2.

Graf 5.10: Umístění prostředků penzijních fondů k 30.6.2007

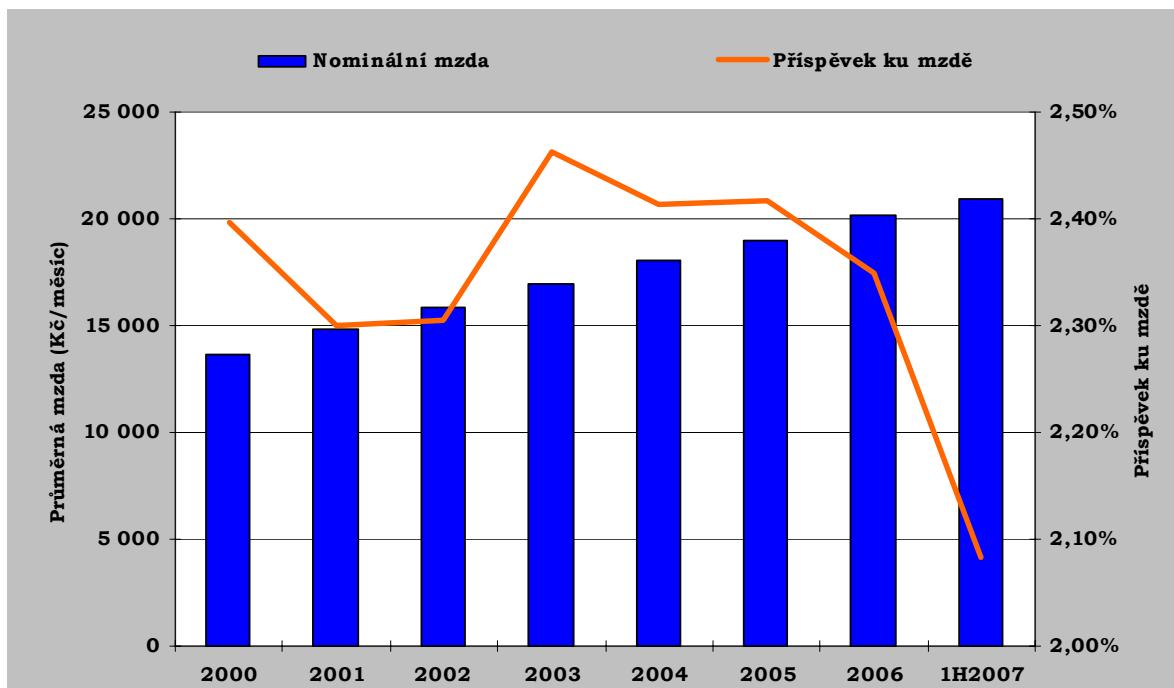

Pramen: APF ČR

Bezesporu zajímavý pohled na současnou roli penzijního připojištění poskytuje srovnání vztahu příspěvku na penzijní připojištění a průměrné mzdy. Z níže uvedeného grafu je jasně patrné, že od roku 2003 tento poměr klesá na současných 2,08 %, tedy o cca 15 %. To v přeneseném významu znamená, že zvyšování příspěvků na penzijní připojištění je pomalejší, než tempo nárůstu mezd, míra spořivosti klesá.

Graf 5.11: Vztah příspěvku na penzijní připojištění a průměrné mzdy

Pramen: MF, ČSÚ

Zajímavou událostí v sektoru penzijního připojištění v 1. pololetí roku 2007 je zahájení činnosti nového PF Aegon. Je to po několika letech, které lze charakterizovat spíše jako období konsolidace sektoru, poprvé, co na scénu vstupuje nový subjekt. V situaci, kdy podíl obyvatelstva mající již uzavřenou smlouvu s některým PF je vysoký, tento krok nepochybně ještě zvýší konkurenci na trhu.

Významným krokem je rovněž zahájení prací na změnách systému penzijního připojištění se státním příspěvkem, které by měly mimo jiné vyústit v oddělení majetku PF a účastníků penzijního připojištění. Tento úkol plyne z Programového prohlášení vlády, kde je zařazen do II. etapy důchodové reformy.

5.5. Nebankovní úvěrové instituce

Informace o poskytnutých nebankovních úvěrech jsou v ČR sledovány pouze ze strany asociace ČLFA³⁴. Nárůst za uplynulé období zaznamenaly všechny níže uvedené ukazatele. Členové asociace uzavřeli ke konci prvního pololetí 511 149 spotřebitelských úvěrů³⁵ v celkové výši 20,12 mld. Kč. V meziročním srovnání došlo ke zvýšení celkové částky o 18,4 %. Úvěry tvořily z 21,2 % osobní půjčky, z 39,4 % revolvingové úvěry a z 39,4 % financováním v místě prodeje. Podrobnější údaje jsou uvedeny v tabulce 8.10 v příloze 2.

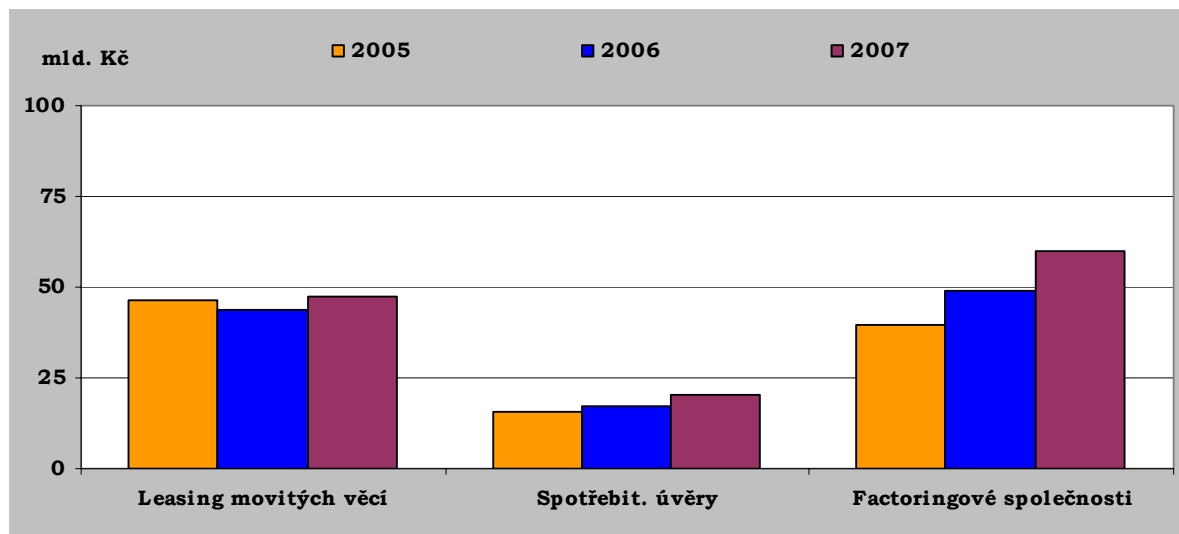
Leasing movitých věcí oproti pololetí 2006, kdy byl zaznamenán pokles, opět rostl. Financování prostřednictvím factoringových společností patří již dlouhodobě mezi stále oblíbenější finanční nástroje společností umožňující získat prostředky z krátkodobých pohledávek za odběrateli před termínem splatnosti.

³⁴ ČLFA dle publikovaných informací sdružuje 86 firem, které realizují cca 97 % objemu všech tuzemských leasingových a factoringových obchodů, a většinu nebankovních institucí poskytujících úvěry a prodeje na splátky pro spotřebitele.

³⁵ peněžní prostředky pro osobní potřebu

Graf 5.12: Vybrané ukazatele nebankovních úvěrových institucí

Pramen: ČLFA

5.6. Vztah vládního sektoru k finančnímu trhu

5.6.1. Saldo vládního sektoru

V roce 2006 skončilo hospodaření sektoru vlády **deficitem** 94,5 mld. Kč, tj. 2,9 % HDP. Největší podíl na vládním deficitu vykázal subsektor ústřední vlády, reprezentovaný zejména státním rozpočtem, jehož hospodaření skončilo schodkem 91,6 mld. Kč. Vládní deficit v metodice ESA 95 tak byl v roce 2006 nižší, než stanovují tzv. maastrichtská kritéria konvergence relevantní pro přijetí společné měny.

Nicméně v roce 2007 dochází k výraznému zhoršení vládního deficitu. Negativně se zde promítají výdaje spojené se zákony pro sociální oblast, které byly schváleny v předcházejícím roce. Důvodem výrazného nárůstu výdajů je zejména vývoj sociálních dávek, pokračující vysoká dynamika růstu hrubé tvorby fixního kapitálu a dotací na produkci. Ani relativně rychlý růst výkonnosti národního hospodářství a pravděpodobně vyšší než předpokládané tempo růstu příjmů vlády nebudou dostačujícími faktory pro vykompenzování zmíněného tempa růstu výdajů, a dojde k prohloubení deficitu vládního sektoru na 121,4 mld. Kč, tj. 3,4 % HDP.

V roce 2007 lze očekávat příjmy z privatizace ve výši 33,3 mld. Kč. Přijaté dotace od nadnárodních institucí nedosáhnou předpokládané výše, a to zejména díky dosavadnímu neschválení příslušných programů financovaných z fondů EU.

Dluh sektoru vlády dosáhl v roce 2006 hodnoty 973,0 mld. Kč a činil tak 30,1 % HDP, čímž zaznamenal meziroční nárůst o 7,7 %, který dále pokračuje i v roce 2007, kdy očekávaná výše dluhu dosáhne 1071,2 mld. Kč, tj. 30,4 % HDP.

Největší část vládního dluhu má formu dluhových cenných papírů, přičemž i nadále pokračuje proces sekuritizace dluhu. Podíl půjček ve vládním dluhu již po několik let zaznamenává postupný pokles.

V horizontu střednědobého výhledu lze očekávat redukcí deficitu vládního sektoru. Schválená reformní opatření by měla napomoci realizaci restrukturalizace vládních výdajů od mandatorních k nenárokovým a pokračování v přesunu daňového zatížení od zdanění práce a právnických osob k nepřímým daním. V letech 2008 až 2010 jsou cílována salda

vládního sektoru ve výši -3,0 %, -2,6 % a -2,3 % HDP. Konsolidační fiskální úsilí je soustředěno zejména do roku 2008, přičemž jeho udržení v dalších letech bude vyžadovat přijetí dalších opatření.

Na straně příjmů by mělo dojít k postupnému poklesu daňové kvóty, která by měla mezi roky 2006 a 2010 klesnout o cca 3,0 % HDP. Dojde zejména k poklesu daně z příjmů a majetkových daní, které bude částečně kompenzováno zvýšením snížené sazby DPH, sazeb spotřebních daní a zavedením ekologických daní.

Opatření realizovaná v oblasti sociálních dávek a sociálního a zdravotního pojištění povedou ke snížení salda vládního sektoru v jednotlivých letech o zhruba 0,7 % HDP. Navržená úsporná opatření by měla být také podpořena zpomalením nárůstu objemu mezd a platů ve veřejné správě. Jedinými dynamicky rostoucími výdaji by měly být investice do fixního kapitálu, jejichž růst však je v poměrně silné korelaci s přílivem prostředků z fondů EU.

Podíl dluhu na HDP bude v horizontu výhledu stabilní s mírným poklesem v roce 2010. Změna podílu dluhu na HDP je kromě vývoje deficitu ovlivněna i dalšími faktory. Relativní změna dluhu a deficitu je vysvětlována pomocí tzv. ukazatele stock-flow adjustment, který je prezentován v tabulce 8.11 v příloze 2.

5.6.2. Státní rozpočet

Návrh státního rozpočtu České republiky na rok 2008 vychází na příjmové a výdajové straně ze souboru opatření schválených ke stabilizaci veřejných financí, jehož cílem je snížit deficit veřejných rozpočtů v roce 2008 pod 3 % HDP (v metodice ESA 95). Tím je zahájen proces postupné konsolidace veřejných financí v krátkodobém horizontu.

Státní rozpočet na rok 2008 byl sestaven se schodkem 70,8 mld. Kč, který bude financován prostřednictvím zvýšení stavu státních dluhopisů do výše 60,0 mld. Kč, zvýšení stavu přijatých dlouhodobých úvěrů do výše 10,2 mld. Kč a změnou stavu na účtech státních finančních aktiv, a to snížením o 0,6 mld. Kč.

Ve státním rozpočtu jsou obsaženy finanční vztahy k rozpočtu EU, a to formou očekávaných příjmů z rozpočtu EU v celkové výši 76,0 mld. Kč a odvodů a příspěvků do rozpočtu EU v celkové výši 30,2 mld. Kč. Největší objemy prostředků poskytnutých přímo z rozpočtu EU a prostřednictvím Národního fondu budou soustředěny do kapitol Ministerstva dopravy, Ministerstva zemědělství a Ministerstva pro místní rozvoj.

5.6.3. Státní dluh a státní záruky

Také v roce 2007 pokračuje deficitní hospodaření státního rozpočtu, které generuje nárůst objemu státního dluhu, jehož zvýšenou dynamiku růstu lze pozorovat již od roku 1998.

Ke konci roku 2006 byl vykázan státní dluh ve výši 802,5 mld. Kč, přičemž ke konci roku 2007 je očekáván jeho nárůst na 905,2 mld. Kč při růstu jeho podílu na hrubém domácím produktu z 24,9 % na 25,7 %. Nárůst v roce 2007 se týká především vnitřního, v menší míře pak i zahraničního státního dluhu.

Ke konci třetího čtvrtletí roku 2007 došlo oproti předchozímu čtvrtletí k čistému poklesu emisí střednědobých a dlouhodobých dluhopisů v nominální hodnotě 2 mld. Kč. Celková hrubá emise činila za tři čtvrtletí roku 118,8 mld. Kč, tj. 77,7 % maximálního schváleného limitu platného pro rok 2007 (za předpokladu schváleného schodku 91,3 mld. Kč). Ve stejném období došlo k poklesu státních pokladničních poukázek v oběhu o 34,9 mld. Kč, což je o 16,3 % více než činil plánovaný pokles. Přesto byl během 3. čtvrtletí 2007 realizován nárůst krátkodobého státního dluhu, který vzrostl o téměř 2 p.b. na 17,8 %. Důvodem

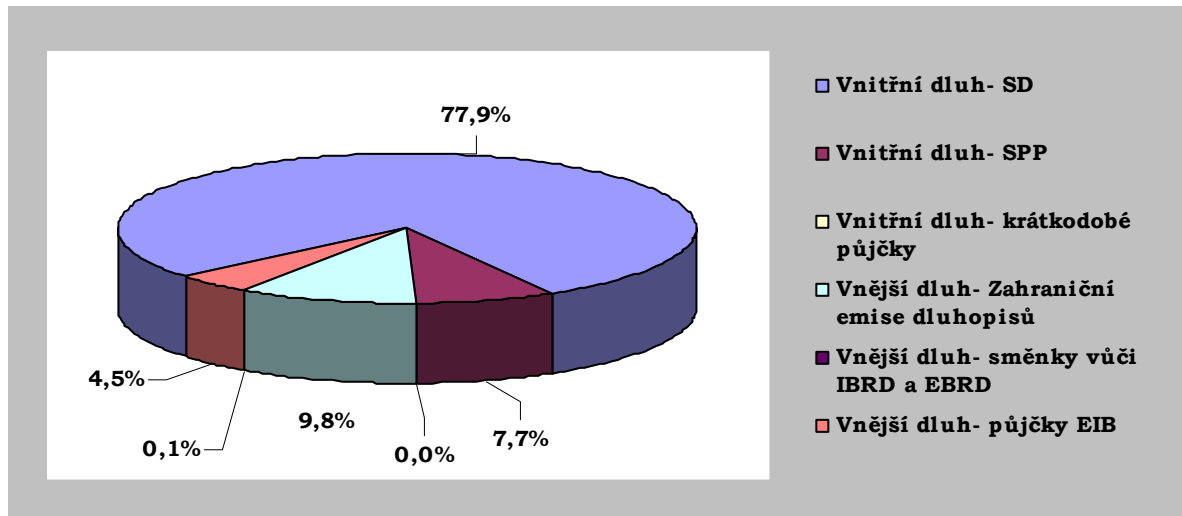

tohoto vývoje byla potřeba splátek dvou benchmarkových emisí státních dluhopisů v roce 2008 ve výši 90 mld. Kč.

Průměrná splatnost státního dluhu ke konci třetího čtvrtletí vzrostla na 6,5 let a pohybuje se uvnitř vyhlášeného cílového pásma pro daný rok. Přehled parametrů strategického cíle řízení státního dluhu pro rok 2007 je uveden v tabulce 8.12 v příloze 2.

V roce 2007 dochází k poklesu hodnoty portfolia rizikových státních záruk, které jsou refinancovány v rámci výdajů státního rozpočtu prostřednictvím emise státních dluhopisů. Jejich objem ke konci třetího čtvrtletí činil v rámci integrovaného portfolia vládních závazků 52,9 mld. Kč (v nominální hodnotě). Modifikovaná durace analyzovaných státních záruk činila 3,1 rok.

Graf 5.13: Státní dluh podle typu instrumentu k 30.6.2007

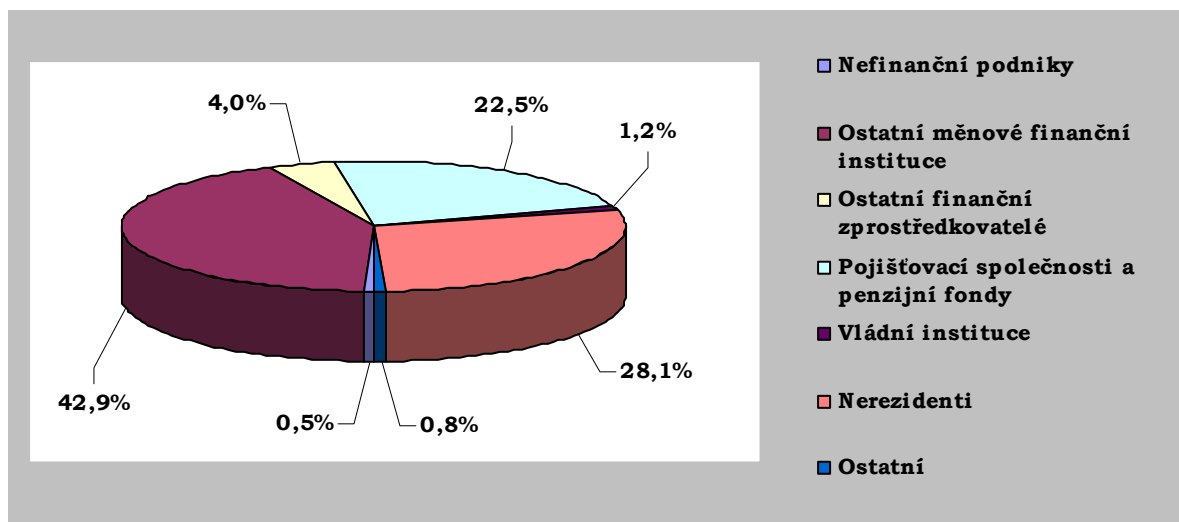
Pramen: MF

Za období let 2007 a 2008 je předpokládán nárůst státního dluhu o 187,6 mld. Kč. Přičemž vnitřní státní dluh je v současnosti plně sekuritizován a v uvedeném období vzroste o 85 mld. Kč. Předpokládán je růst dluhu ve formě střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů (o 110,9 mld. Kč) při současném poklesu dluhu ve formě státních pokladničních poukázek (o 23,4 mld. Kč). Vnitřní dluh se v roce 2007 snížil o 2,4 mld. Kč v důsledku splátky repo půjčky se zástavou SPP. Výnosy z emisí státních dluhopisů jsou určeny k financování schodku státního rozpočtu a k úhradě ztrát ČKA. Tyto jsou od roku 2005 zajišťovány mimorozpočtově. Pro roky 2007 a 2008 je předpokládán schodek státního rozpočtu ve výši 80 mld. Kč a 70,8 mld. Kč. Poslední úhrady ztráty ČKA financované z výnosů emisí státních dluhopisů jsou realizovány v objemu 13,2 mld. Kč v průběhu roku 2007. Průměrná splatnost státního dluhu ke konci třetího čtvrtletí tohoto období činila 6,5 roku.

Zahraniční státní dluh se zvýší v letech 2007 a 2008 o 102,6 mld. Kč. Hlavním důvodem tohoto nárůstu budou zahraniční emise státních dluhopisů, jejichž objem by se měl zvýšit o 87,1 mld. Kč. K financování různých infrastrukturních programů a projektů (protipovodňová opatření, výstavba Masarykovy univerzity v Brně, silniční okruh Prahy) budou přijaty úvěry od Evropské investiční banky v celkovém objemu 15,6 mld. Kč.

Graf 5.14: Státní dluh podle věřitelů k 30.6.2007

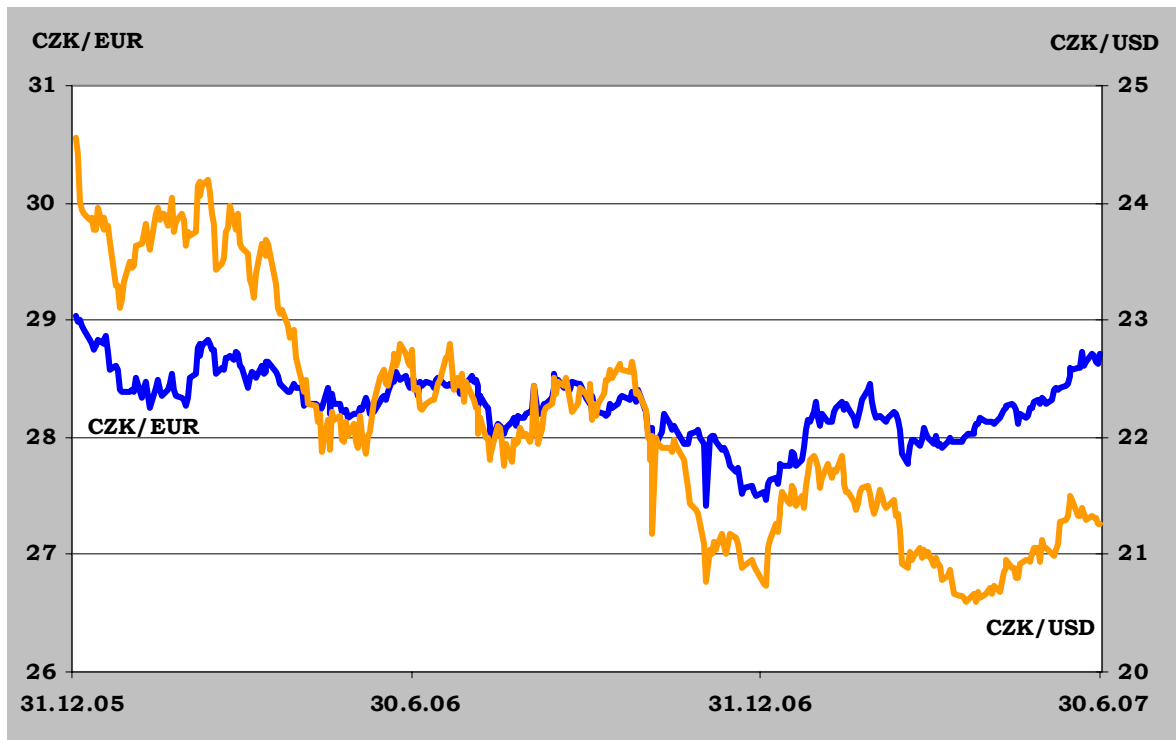
Pramen: MF

6. TRH DEVIZ

Po delší době česká měna oslabila zároveň vůči oběma hlavním světovým měnám. Naposledy se tak stalo v 2. pololetí roku 2002. Společná evropská měna byla na konci června 2007 o 4,4 % dražší než na počátku roku, když se euro prodávalo za 28,72 Kč. Vůči americkému dolaru koruna ztratila 2,5 % na 21,26 Kč. Oslabování koruny se zastavilo v průběhu července. Od té doby česká měna vytrvale posiluje a dobývá zpět ztracené pozice.

Graf 6.1: Kurz koruny k hlavním měnám

Pramen: ČNB

Značný vliv na vývoj kurzu české měny v prvním pololetí měly tzv. carry-trades. Jedná se o transakce, kdy si společnost půjčí prostředky v nízkoúročené měně a investuje je v zemi s vysokými úroky. Po určité době pak prostředky vrátí a zaplatí úroky. Rozdíl v úrocích za danou dobu pak představuje zisk společnosti z této operace. V době, kdy si takovéto společnosti peníze půjčují, dochází k prodejnímu tlaku na korunu, která tím oslabuje. Právě to se stalo v prvním pololetí. Když společnosti začnou peníze vracet/splácet, dostává se koruna pod nákupní tlak a kurz rychle posiluje. Toho jsme byli svědky v posledních několika měsících. Na kurzu koruny se výrazně podepsalo i vyplácení dividend zahraničním vlastníkům českých firem, růst výnosů amerických dluhopisů a posilování dolaru.

Tabulka 6.1: Kurz koruny k hlavním měnám

Průměrný kurz v 1. pololetí						
	2003	2004	2005	2006	2007	meziroční změna (%)
vůči EUR (CZK/EUR)	31,55	32,44	30,07	28,49	28,15	-1,21
vůči USD (CZK/USD)	28,62	26,45	23,43	23,20	21,19	-8,69
Kurz ke konci 1. pololetí						
	2003	2004	2005	2006	2007	meziroční změna (%)
vůči EUR (CZK/EUR)	31,58	31,76	30,03	28,50	28,72	0,77
vůči USD (CZK/USD)	27,63	26,14	24,84	22,41	21,26	-5,15

Pramen: ČNB, ČSÚ

Na oslabení vůči euru se podepsaly také některé ekonomické ukazatele. Zrychlení inflace v dubnu až červnu 2007 a zvýšení úrokového diferenciálu hlavních sazeb ČNB a ECB³⁶ působí v dlouhém období na oslabení české měny. Koruně naopak pomohly zprávy o nových rekordech obchodní bilance a dobré kondici české ekonomiky, která i nadále roste alespoň 6% tempem.

Tabulka 6.2: Vnější finanční vztahy

1. pololetí (mld. Kč)	2003	2004	2005	2006	2007
Obchodní bilance	-45,0	-7,1	40,7	37,2	71,8
Běžný účet platební bilance	-17,8	-58,1	-10,5	-47,8	-28,3
Kapitálový účet platební bilance	-0,1	0,9	2,8	1,1	2,9
Finanční účet platební bilance	56,8	52,4	93,1	21,2	15,4

Pramen: ČNB - ARAD

Vůči americkému dolaru směrem k dlouhodobému oslabování působila jen zrychlující inflace. Ostatní ukazatele působily na posílení české měny.

³⁶ Od dubna se diferenciál zvýšil o 25 b.b. na 125 b.b.

Tabulka 6.3: Srovnání ekonomických ukazatelů

(%)	Inflace (meziroční)			Klíčová úroková míra centrální banky ³⁷		
	ČR	Eurozóna	USA	ČR	Eurozóna	USA
červenec 06	2,9	2,4	4,1	2,00	2,75	5,25
srpen 06	3,1	2,3	3,8	2,25	3,00	5,25
září 06	2,7	1,7	2,1	2,25	3,00	5,25
říjen 06	1,3	1,6	1,3	2,50	3,25	5,25
listopad 06	1,5	1,9	2,0	2,50	3,25	5,25
prosinec 06	1,7	1,9	2,5	2,50	3,50	5,25
leden 07	1,3	1,8	2,1	2,50	3,50	5,25
únor 07	1,5	1,8	2,4	2,50	3,50	5,25
březen 07	1,9	1,9	2,8	2,50	3,75	5,25
duben 07	2,5	1,9	2,6	2,50	3,75	5,25
květen 07	2,4	1,9	2,7	2,50	3,75	5,25
červen 07	2,5	1,9	2,7	2,75	4,00	5,25

Pramen: ČSÚ, ČNB, Eurostat, ECB, Fed

³⁷ ČR (ČNB) – 2T Repo sazba, Eurozóna (ECB) - Main refinancing operations/Minimum bid rate a USA (Fed) - Intended federal funds rate.

7. AKTIVITY MF V OBLASTI FINANČNÍHO TRHU

7.1. Legislativa finančního trhu

V prvním pololetí roku 2007 pokračovala práce na řadě novel zákonů, které by měly vést ke zlepšení podmínek pro fungování českého finančního trhu.

Především Parlament České republiky schválil nové regulace kapitálových požadavků finančních institucí (zákon č. 120/2007 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti se stanovením kapitálových požadavků na banky, spořitelny a úvěrní družstva, obchodníky s cennými papíry a na instituce elektronických peněz – tzv. Basilej II v podobě, v jaké tento koncept převzala EU do svých směrnic o kapitálových požadavcích). Úprava nabyla účinnosti 1.7.2007. Začaly práce na zákonu o zrušení Zajišťovacího Fondu družstevních záložen - nabytí účinnosti tohoto zákona se předpokládá v druhé polovině roku 2008.

V uplynulém období byla Ministerstvem financí implementována do novely zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu a dalších zákonů nová regulace poskytování investičních služeb a infrastruktury kapitálového trhu (MiFID). Návrh byl koncem května předložen vládě. Jinou novelou stejného zákona zpracovanou v prvním pololetí dochází k rozsahem nevelké, ale důležité změně úpravy Garančního fondu obchodníků s cennými papíry – tento návrh byl předložen parlamentu v druhé polovině roku 2007.

Došlo k dopracování návrhu zákona, kterým se mění zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, přičemž návrh byl parlamentu předložen začátkem druhého pololetí roku 2007. Pokračovala práce na rekonstrukci legislativy upravující pojišťovnictví (zahrnuje i transpozici nové směrnice o zajištění) a rovněž práce týkající se důležitých změn právní úpravy penzijního připojištění, která je součástí rozsáhlého projektu reformy penzijního systému. Zpracována byla rovněž transpoziční novela zákona o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie na území České republiky.

Pro fungování tuzemského finančního trhu jsou ovšem velmi podstatné koncepční a legislativní aktivity, ke kterým dochází na úrovni EU. Především byla schválena důležitá směrnice o platebních službách na finančním trhu. Pokračovaly práce na přípravě nového režimu pro solventnost pojišťovacích institucí (Solvency II). Dále je možné zmínit konzultační iniciativy Komise týkající se možné změny směrnice upravující harmonizované fondy kolektivního investování (UCITS) a přístupu k alternativním a hedgeovým fondům. Přehled změn v legislativě finančního trhu je uveden v Příloze 1.

MF se rovněž v uplynulém pololetí aktivně podílelo na práci evropských výborů a pracovních skupin Komise a Rady, aby pozitivním způsobem ovlivnilo podmínky připravovaných směrnic, a aby tyto předpisy vytvořily v budoucnu co nejvýhodnější prostředí na českém finančním trhu jak pro investory, tak pro finanční instituce.

7.2. Nelegislativní aktivity MF

Ministerstvu financí je na základě změny zákona č. 2/1969 Sb. (kompetenční zákon) od roku 2006 svěřena gesce za ochranu spotřebitele na finančním trhu. Došlo tak k vyčlenění této oblasti z obecné ochrany spotřebitele, která nadále zůstává v gesci MPO. Vzhledem k této skutečnosti zformulovalo MF „Rámcovou politiku MF v oblasti ochrany spotřebitele na finančním trhu“ (dále jen „Rámcová politika“). V tomto výchozím koncepčním dokumentu, schváleném Expertní skupinou pro finanční sektor (viz níže) a Výborem pro finanční trh (poradní orgán ČNB), stanovuje MF hlavní cíle, oblasti a principy, na které se

bude ve svých aktivitách v oblasti ochrany spotřebitele zaměřovat. Zdůrazňuje přitom nutnost přistupovat k veškerým opatřením v oblasti ochrany spotřebitele s ohledem na současné zachování stability a podporu rozvoje finančního trhu.

Cíle MF byly ze strany MF realizovány v rámci několika projektů. Nejzásadnějším z nich je za uplynulé období zpracování strategie finančního vzdělávání obyvatelstva a aktivity sledující harmonizaci pravidel v poskytování produktů a služeb na retailovém finančním trhu.

MF ve spolupráci s MPO a MŠMT, Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze a Národním ústavem odborného vzdělávání připravilo „Strategii finančního vzdělávání“, která je uceleným systematickým přístupem ke zvýšení úrovně finanční gramotnosti občanů ČR. Strategie vymezuje hlavní problémy a navazující prioritní úkoly v této oblasti, včetně specifických úloh klíčových aktérů s důrazem na roli subjektů veřejné správy.

Finanční vzdělávání dle pojetí MF obsahuje 2 základní části – vzdělávání počáteční, tj. školní, a dále navazující, neboli celoživotní. Implementaci počátečního finančního vzdělávání do školního vyučování, která již byla zahájena, zajistí především stát. Navazující vzdělávací projekty a aktivity budou doménou především finančních institucí, tržních subjektů a dalších organizací.

Jako stálá platforma pro diskusi státu, finančního trhu a spotřebitelů o koncepčních otázkách, především v oblasti ochrany spotřebitele pokračuje ve své činnosti Expertní skupina pro finanční sektor (dále jen „Expertní skupina“). Expertní skupina se skládá z 8 členů. Za státní sektor je to MF, MPO a ČNB, za finanční trh ČBA, ČAP (reprezentující jak pojistný sektor, tak penzijní fondy) a AFAM (zastupující kapitálový trh a oblast finančního zprostředkování). Spotřebitelé jsou reprezentováni dvěma zástupci - Sdružením českých spotřebitelů a občanským sdružením SPES.

SEZNAM ZKRATEK

abs.	Absolutně
AFAM	Asociace fondů a asset managementu
AKAT	Asociace pro kapitálový trh
APF ČR	Asociace penzijních fondů České republiky
b.b.	Bazický bod
BCPP	Burza cenných papírů Praha
CB	Centrální banka
CP	Cenný papír
CZK	Mezinárodní kód české koruny
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČBA	Česká bankovní asociace
ČKA	Česká konsolidační agentura
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
EBP	Energetická burza Praha
EBRD	Evropská banka pro obnovu a rozvoj
ECB	Evropská centrální banka
EHP	Evropský hospodářský prostor
EIB	Evropská investiční banka
EU	Evropská unie
EUR	Mezinárodní kód eura
Fed	Federal Reserve System (centrální banka USA)
FESE	Federace evropských burz (Federation of European Securities Exchanges)
HDP	Hrubý domácí produkt
HICP	Harmonizovaný index spotřebitelských cen
HŮ	Hypoteční úvěr
HZL	Hypoteční zástavní list
IBRD	Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj
IPO	Primární úpis akcií (Initial Public Offering)
KB	Komerční banka
MiFID	Směrnice o trzích finančních nástrojů
MF	Ministerstvo financí ČR
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
OPF	Otevřený podílový fond
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
p.b.	Procentní bod
RM-S	RM-System
RPSN	Roční procentní sazba nákladů
SPAD	Systém pro podporu trhu akcií a dluhopisů, obchodní systém BCPP
SPP	státní pokladniční poukázky
USA	Spojené státy americké
USD	Mezinárodní kód amerického dolaru

SEZNAM TABULEK

Tabulka 2.1: Tempo růstu HDP	5
Tabulka 2.2: Makroekonomické ukazatele české ekonomiky	5
Tabulka 3.1: Prostředky použitelné na finančním trhu	8
Tabulka 4.1: Vývoj indexu BCPP	9
Tabulka 4.2: Objem obchodů	10
Tabulka 5.1: Počty subjektů poskytujících služby na finančním trhu	12
Tabulka 5.2: Ekonomické výsledky finančních institucí v meziročním srovnání	13
Tabulka 5.3: Sazby ČNB	14
Tabulka 5.4: Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska	15
Tabulka 5.5: Výsledky pojišťoven	22
Tabulka 6.1: Kurz koruny k hlavním měnám	31
Tabulka 6.2: Vnější finanční vztahy	31
Tabulka 6.3: Srovnání ekonomických ukazatelů	32
Tabulka 8.1: Prostředky použitelné na finančním trhu	42
Tabulka 8.2: Počty registrovaných emisí	42
Tabulka 8.3: RPSN korunových úvěrů poskytnutých bankami v ČR	43
Tabulka 8.4: Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v ČR	44
Tabulka 8.5: Prostředky jednotlivých druhů podílových fondů podle domicilu	45
Tabulka 8.6: Umístění technických rezerv	46
Tabulka 8.7: Počty zprostředkovatelů podle postavení (kategorií)	47
Tabulka 8.8: Počet účastníků penzijního připojištění dle věku	48
Tabulka 8.9: Umístění prostředků penzijních fondů	48
Tabulka 8.10: Objem nově poskytnutých služeb členy ČLFA	49
Tabulka 8.11: Přejít z deficitu na dluh v metodice ESA 95	49
Tabulka 8.12: Strategické cíle řízení státního dluhu pro rok 2007	50

SEZNAM GRAFŮ

Graf 3.1: Prostředky použitelné na finančním trhu	7
Graf 4.1: Vývoj indexu PX.....	9
Graf 4.2: Výkonnost významných indexů burz členských států EU v 1. pololetí 2007	10
Graf 5.1: Úrokové sazby z úvěrů	14
Graf 5.2: Zadluženost domácností u bank a nebankovních finančních institucí.....	16
Graf 5.3: Vývoj úvěrů v sektoru stavebního spoření.....	17
Graf 5.4: Úvěry obyvatelstvu na bydlení	18
Graf 5.5: Souhrnné ukazatele hypotečního trhu	19
Graf 5.6: Vývoj investování do podílových fondů	20
Graf 5.7: Vývoj objemu předepsaného pojistného	21
Graf 5.8: Vývoj počtu pojišťovacích zprostředkovatelů	23
Graf 5.9: Věková struktura účastníků penzijního připojištění k 30.6.2007	24
Graf 5.10: Umístění prostředků penzijních fondů k 30.6.2007	24
Graf 5.11: Vztah příspěvku na penzijní připojištění a průměrné mzdy	25
Graf 5.12: Vybrané ukazatele nebankovních úvěrových institucí	26
Graf 5.13: Státní dluh podle typu instrumentu k 30.6.2007	28
Graf 5.14: Státní dluh podle věřitelů k 30.6.2007	29
Graf 6.1: Kurz koruny k hlavním měnám	30

PŘÍLOHA 1: LEGISLATIVA FINANČNÍHO TRHU

1.1. Průřezové předpisy v oblasti finančního trhu

1) Evropské právní předpisy a další iniciativy, které byly zveřejněny od 1.1. do 30.6.2007:

- **Návrh strategie** Evropské komise v oblasti regulace retailových finančních služeb uveřejněný ve formě tzv. **Zelené knihy o maloobchodních finančních službách na jednotném trhu** ze dne 2.5.2007

2) Přípravované evropské právní předpisy (včetně již zveřejněných po 30.6.2007) a další iniciativy EK:

- Upravený návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady **o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS**. Cílem navrhované úpravy je vytvořit podmínky pro jednotný vnitřní trh se spotřebitelským úvěrem, zajistit vysoký stupeň ochrany spotřebitele a zlepšit jasnost komunitární úpravy, která je v současnosti obsažena ve směrnici 87/102/EHS, a to ve znění jejích novel 90/88/EHS a 98/8/ES. Úprava se dotýká např. práva dlužníka na odstoupení od úvěrové smlouvy, podmínek předčasného splacení úvěru, výpočtu RPSN, informační povinnosti poskytovatele úvěru před uzavřením úvěrové smlouvy apod. **Návrh je předložen Evropskému parlamentu.**
- Na přelomu listopadu a prosince bude v Úředním věstníku uveřejněna (a tedy vyhlášena) **směrnice** Evropského parlamentu a Rady o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES.
- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/44/ES** ze dne **5. září 2007**, kterou se mění směrnice Rady 92/49/EHS a směrnice 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES a 2006/48/ES, pokud jde o procesní pravidla a hodnotící kritéria pro obezřetnostní posuzování nabývání a zvyšování účastí ve finančním sektoru (směrnice o nabývání účastí). Byla schválena Evropským parlamentem počátkem května 2007 a publikována v Úředním věstníku dne 21.9.2007. Lhůta pro transpozici je 20. 3. 2009.
- Návrh strategie Evropské komise v oblasti hypotečního úvěru v EU, která bude uveřejněna ve formě tzv. bílé knihy v prosinci 2007.

3) Zákony, které nabyly účinnosti od 1.1. do 30.6.2007:

4) Přípravované zákony (včetně již přijatých, které nabyly nebo nabudou účinnosti po 30.6.2007):

- **Zákon č. 160/2007 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany spotřebitele.** Tento zákon nabył účinnosti 2. 7. 2007. Do zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, se v souvislosti s vnitrostátní transpozicí nařízení Evropského parlamentu a Rady 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele („nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele“) vkládá nové ustanovení § 44a, v němž se výslovně potvrzuje příslušnost ČNB jakožto dozorového orgánu nad oblastí tzv. distančního marketingu (v intencích směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/65/ES o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku). Zákon by měl usnadnit spolupráci ČNB se zahraničními orgány dozoru nad distančním marketingem v oblasti finančních služeb, a to především při výměně informací a při uplatňování donucovacích opatření.
- **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších**

předpisů, a zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Uvedeným zákonem bude transponována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách. Pro oblast finančního trhu bude výslovně zakotvena dozorová působnost a pravomoc ČNB v oblasti klamavých a agresivních obchodních praktik i diskriminace spotřebitele. Toho času je vládní návrh zákona předložen Poslanecké sněmovně jako tisk č. 305. Stav projednávání: 2. čtení - obecná rozprava, zařazeno na jednání hospodářského výboru od 7. 11. 2007.

- **Zákon č. 120/2007 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti se stanovením kapitálových požadavků na banky, spořitelny a úvěrní družstva, obchodníky s cennými papíry a na instituce elektronických peněz – transpozice směrnice 2006/48/ES týkající se přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu a směrnice 2006/49/ES o kapitálové přiměřenosti investičních podniků a úvěrových institucí.**

5) Sekundární legislativa:

- **Vyhláška č. 123/2007 o pravidlech obezřetného podnikání bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry – transpozice směrnice 2006/48/ES týkající se přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu a směrnice 2006/49/ES o kapitálové přiměřenosti investičních podniků a úvěrových institucí (účinnost 1.7.2007).**

1.2. Legislativa v oblasti kapitálového trhu

1) Evropské právní předpisy a další iniciativy, které byly zveřejněny od 1.1. do 30.6.2007:

- **Nařízení** Komise 211/2007/ES ze dne 27.2.2007, kterým se mění nařízení 809/2004/ES, kterým se provádí směrnice EP a Rady 2003/71/ES, pokud jde o finanční údaje obsažené v prospektech v případech, kdy má emitent složitou finanční minulost nebo přijal významný finanční závazek (vyhlášeno 28.2.2007).
- **Směrnice** Komise 2007/14/ES ze dne 8.3.2007, kterou se stanoví prováděcí pravidla k vybraným ustanovením směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na transparentnost ohledně informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu (vyhlášeno 9.3.2007).
- **Směrnice** Komise 2007/16/ES ze dne 19.3.2007, kterou se provádí směrnice Rady 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (UCITS), pokud jde o vyjasnění některých definic (vyhlášeno 20.3.2007).
- **Konzultační návrh** Komise na změnu směrnice 85/611/EHS (UCITS) ze dne 22.3.2007.

2) Přípravované evropské právní předpisy (včetně již zveřejněných po 30.6.2007) a další iniciativy EK:

3) Zákony, které nabyly účinnosti od 1.1. do 30.6.2007:

4) Přípravované zákony (včetně již přijatých, které nabyly nebo nabudou účinnosti po 30.6.2007):

- Novela zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu – změna právní úpravy týkající se Garančního fondu obchodníků s cennými papíry tak, aby tento fond mohl přijmout dotace ze státního rozpočtu.
- Novela zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu a dalších zákonů – transpozice směrnice 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů (MiFID) a směrnice 2006/73/ES provádějící směrnici 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů. Novela zákona předložena do vlády v červnu 2007 a znovu pak v říjnu 2007. Předpokládána účinnost novely zákona kolem pololetí roku 2008.

5) Sekundární legislativa:

Vyhlášky Komise pro cenné papíry/České národní banky:

- Vyhláška č. 604/2006 Sb., o používání technik a nástrojů k efektivnímu obhospodařování majetku standardního fondu a speciálního fondu, který shromažďuje peněžní prostředky od veřejnosti (s účinností od 1.1.2007).
- Vyhláška č. 605/2006 Sb., o některých informačních povinnostech obchodníka s cennými papíry (s účinností od 1.1.2007).
- Vyhláška č. 59/2007 Sb., o druzích odborných obchodních činnostech obchodníka s cennými papíry vykonávaných prostřednictvím makléře, o druzích specializace makléře a o makléřské zkoušce (s účinností od 15.4.2007).
- Vyhláška č. 92/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 536/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu v oblasti ochrany proti zneužívání trhu (s účinností od 1.5.2007).
- Vyhláška č. 115/2007 Sb., o podrobnostech plnění povinností depozitáře fondu kolektivního investování (vydána dne 17.5.2007, s účinností od 15.7.2007).

1.3. Legislativa v oblasti bankovníctví, stavebního spoření a družstevních záložen

1) Evropské právní předpisy a další iniciativy, které byly zveřejněny od 1.1. do 30.6.2007:

2) Přípravované evropské právní předpisy (včetně již zveřejněných po 30.6.2007) a další iniciativy EK K:

- **Směrnice** Evropského parlamentu a Rady o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnic 97/7/ES, 2002/65/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES. Evropský parlament schválil směrnicí 24. dubna 2007, publikace v Úředním věstníku se očekává na přelomu listopadu a prosince 2007. Směrnice musí být transponována do 1.11.2009.

3) Zákony, které nabyly účinnosti od 1.1. do 30.6.2007:

4) Přípravované zákony (včetně již přijatých, které nabyly nebo nabudou účinnosti po 30.6.2007):

- **Připravuje se zákon o zrušení Zajišťovacího Fondu družstevních záložen. Nabytí účinnosti tohoto zákona se předpokládá v druhé polovině roku 2008.**
- **Připravuje se zákon, kterým se mění zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů. Zákonem mají být přeneseny některé legislativní působnosti České národní banky na Ministerstvo financí. Zákon by měl být účinným ode dne 1.7.2008.**
- **Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu** a změnový zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Účinnost zákona je stanovena od 15.12.2007.

5) Sekundární legislativa:

1.4. Legislativa v oblasti pojišťovnictví a penzijního připojištění

1) Evropské právní předpisy a další iniciativy, které byly zveřejněny od 1.1. do 30.6.2007:

2) Přípravované evropské právní předpisy (včetně již zveřejněných po 30.6.2007) a další iniciativy EK:

- Návrh rekodifikované směrnice v pojišťovnictví zapracovávající nová pravidla pro výpočet solventnosti.

3) Zákony, které nabyly účinnosti od 1.1. do 30.6.2007:

4) Přípravované zákony (včetně již přijatých, které nabyly nebo nabudou účinnosti po 30.6.2007):

- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 168/1999 Sb., o **pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla** a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů. Navrhovaná účinnost 1.4.2008.
- **Zákon o pojišťovnictví, který** bude transponovat směrnici 2005/68/ES o zajištění. Navrhovaná účinnost prosinec 2007. Jeho schválení je reálné až v roce 2008.
- **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 340/2006 Sb.**, o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie na území České republiky. Navrhovaná účinnost červenec 2008.

5) Sekundární legislativa:

PŘÍLOHA 2: DOPLŇUJÍCÍ TABULKY

Tabulka 7.1: Prostředky použitelné na finančním trhu

	1. pololetí 2005	1. pololetí 2006	1. pololetí 2007
Bankovní depozita	1707,92	1895,96	2 082,59
Kolektivní investování	196,72	238,87	300,31
Penzijní připojištění, vč. státního příspěvku	103,92	125,30	150,60
Umístění technických rezerv pojišťoven	238,76	259,00	281,50
Oběživo	253,2	279,95	313,97
Celkem	2500,52	2 799,08	3 128,97

Pramen: MF, ČNB - ARAD, AKAT, AFAM

Tabulka 7.2: Počty registrovaných emisí

k 30.6.		2003	2004	2005	2006	2007
Akcie	Hlavní trh	5	6	8	8	10
	Vedlejší trh	38	31	28	16	10
	Volný trh	30	25	16	12	11
	celkem	73	62	52	36	31
Dluhopisy	Hlavní trh	27	25	24	27	27
	Vedlejší trh	19	20	17	15	15
	Volný trh	33	34	43	58	73
	celkem	79	79	84	100	115
Deriváty a ostatní produkty	Futures	-	-	-	-	6
	Investiční certifikáty	-	-	-	-	24
	Warranty	-	-	-	-	3
	Celkem	0	0	0	0	33
celkem		152	141	136	136	179

Pramen: BCPP

Tabulka 7.3: RPSN korunových úvěrů poskytnutých bankami v ČR

Nové obchody, (%)	VII-06	VIII-06	IX-06	X-06	XI-06	XII-06	I-07	II-07	III-07	IV-07	V-07	VI-07
Na spotřebu	13,9	13,5	13,5	13,8	13,4	13,5	13,7	12,7	12,5	12,1	12,3	12,6
Na koupi bytových nemovitostí	4,6	4,7	4,6	4,7	4,7	4,8	4,8	4,8	4,7	4,7	4,7	4,9

Pramen: ČNB

Tabulka 7.4: Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v ČR

k 30.6.		2002	2003	2004	2005	2006	2007
Nově uzavřené smlouvy o stavebním spoření	počet	548 541	657 264	120 944	184 205	229 026	260 000
	změna (%)	.	19,8	-81,6	52,3	24,3	
Průměrná cílová částka u nově uzavřených smluv o stav. spoření fyz. osobami - občany	objem (tis. Kč)	138	183	205	216	232	
	změna (%)	.	32,3	12,0	5,6	7,1	
Smlouvy o stavebním spoření ve fázi spoření³⁸	počet	4 406 025	5 248 401	6 083 035	5 728 448	5 415 827	5 180 000
	změna (%)	.	19,1	15,9	-5,8	-5,5	
Přiznaná státní podpora	objem (mld. Kč)	11	13	15	15	15	
	změna (%)	.	21,3	14,7	4,3	-2,4	
Průměrná státní podpora přiznaná na smlouvu o stavebním spoření za příslušný rok	objem (Kč)	138	183	205	216	232	
	změna (%)	.	32,3	12,0	5,6	7,1	
Naspořená částka³⁸	objem (mld. Kč)	151	206	262	305	340	
	změna (%)	.	36,4	27,2	16,4	11,6	
Úvěry celkem³⁸	počet	514 309	624 312	737 221	827 293	880 035	920 000
z toho ze stavebního spoření	počet	381 886	452 835	521 346	570 516	584 543	580 000
překlenovací³⁹	počet	132 423	171 477	215 875	256 777	295 492	330 000
	změna (%)	.	29,5	25,9	18,9	15,1	
Úvěry celkem³⁸	objem (mld. Kč)	40,1	52,5	71,1	93,7	118,7	
z toho ze stavebního spoření	objem (mld. Kč)	19,6	22,6	26,2	29,6	32,3	
Překlenovací³⁹	objem (mld. Kč)	20,5	29,9	44,9	64,1	86,4	
	změna (%)	.	45,7	50,4	42,8	34,7	
Úvěry celkem / naspořená částka	poměr (%)	26,6	25,5	27,2	30,8	34,9	

Pramen: MF

³⁸ Stav ke konci období.

³⁹ Úvěry podle § 5 odst. 5 zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka 7.5: Prostředky jednotlivých druhů podílových fondů podle domicilu

k 30.6. (mld. Kč)	2006			2007			meziroční změna (%)		
	Domáci	Zahraníční	celkem	Domáci	Zahraníční	celkem	Domáci	Zahraníční	celkem
Peněžního trhu	70,5	27,6	98,0	79,2	30,6	109,8	12,4	10,9	11,9
Dluhopisové	25,2	16,0	41,2	23,6	17,0	40,6	-6,2	5,9	-1,5
Akciové	9,5	18,7	28,2	13,7	28,7	42,4	44,0	53,8	50,5
Smíšené	23,8	8,2	32,0	28,4	8,7	37,1	19,2	6,2	15,9
Fondy fondů	11,5	0,5	12,0	12,9	0,2	13,1	11,8	-58,1	9,0
Zajištěné	0,0	27,4	27,4	8,5	48,4	56,9	-	76,4	107,5
Nemovitostní	-	-	0,0	0,5	-	0,5	-	-	-!
celkem	140,6	98,3	238,9	166,8	133,5	300,3	18,7	35,7	25,7

Pramen: AFAM, AKAT

Tabulka 7.6: Umístění technických rezerv

k 30.6. (mld. Kč)	2006			2007			změna abs.			meziroční z	
	ŽP	NP	celkem	ŽP	NP	celkem	ŽP	NP	celkem	ŽP	NP
Dluhopisy vydané členským státem nebo jeho CB a dluhopisy, za které převzal záruku členský stát	72,19	18,45	90,64	82,67	20,14	102,81	10,48	1,69	12,17	14,51	9
Dluhopisy vydané bankami a obdobnými úvěrovými institucemi členských států	10,44	3,82	14,25	11,48	4,22	15,70	1,04	0,40	1,45	9,99	10
Kotované dluhopisy vydané obchodními společnostmi	15,55	6,80	22,36	17,57	6,22	23,79	2,02	-0,58	1,43	12,98	-8
Pokladniční poukázky	2,77	4,77	7,54	0,10	4,23	4,33	-2,67	-0,54	-3,21	-96,39	-11
Kotované komunální dluhopisy	2,07	0,88	2,95	2,21	0,90	3,11	0,14	0,02	0,16	6,97	2
Půjčky, úvěry a jiné pohled.	0,00	5,80	5,80	0,00	5,62	5,62	0,00	-0,18	-0,18	-	-3
Směnky, jejichž splnění je zajištěno bankovním směnečným rukojemstvím nebo bankovním avalem	0,01	0,09	0,10	0,02	0,09	0,11	0,01	0,00	0,01	81,34	-0
Nemovitosti na území členských států	5,19	2,31	7,49	4,20	2,09	6,29	-0,99	-0,22	-1,20	-19,00	-9
HZL	6,83	8,07	14,89	10,24	7,88	18,12	3,41	-0,19	3,23	50,00	-2
Kotované akcie	6,50	4,27	10,76	7,21	4,49	11,70	0,71	0,22	0,94	10,96	5
Vklady a vklady potvrzené vkladovým certifikátem, vkladním listem či jiným obdobným dokumentem	10,62	7,03	17,65	9,43	7,42	16,85	-1,19	0,39	-0,80	-11,20	5
Předměty a díla umělecké kulturní hodnoty	0,00	0,10	0,10	0,00	0,11	0,11	0,00	0,01	0,01	-	6
Dluhopisy vydané EIB, ECB, EBRD nebo IBRD	14,34	1,73	16,07	13,37	1,69	15,06	-0,97	-0,04	-1,01	-6,76	-2
Cenné papíry vydané jednotkou kolektivního investování	15,98	2,38	18,36	23,58	3,56	27,14	7,60	1,18	8,78	47,57	49
Zahraniční CP, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu států OECD	7,09	3,69	10,78	7,00	3,94	10,94	-0,09	0,25	0,16	-1,29	6
Půjčky pojištěným	0,03	0,00	0,03	0,03	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	-8,63	
Deriváty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	
Pohledávky za zajišťovnamí	0,74	18,27	19,02	0,74	19,02	19,76	0,00	0,75	0,74	-0,60	4
Finanční umístění celkem	170,35	88,46	258,81	189,85	91,62	270,04	19,50	3,16	11,23	11,45	3

Pramen: ČNB

Tabulka 7.7: Počty zprostředkovatelů podle postavení (kategorií)⁴⁰

Subjekt registrace, k 30.6.	2006			2007			meziroční změna (%)		
	FO	PO	celkem	FO	PO	celkem	FO	PO	celkem
VPZ	6 700	199	6 899	8 088	222	8 310	20,72	11,56	20,45
PPZ	20 948	790	21 738	29 010	990	30 000	38,49	25,32	38,01
VPA	11 439	52	11 491	14 721	72	14 793	28,69	38,46	28,74
PA	452	487	939	474	553	1 027	4,87	13,55	9,37
PM	131	392	523	140	431	571	6,87	9,95	9,18
SLPU	40	69	109	53	83	136	32,50	20,29	24,77
PZ EU	25	358	383	3 660	551	4 211	14 540,00	53,91	999,48
celkem	39 735	2 347	42 082	56 146	2 902	59 048	41,30	23,65	40,32

Pramen: ČNB

⁴⁰ Pozn: Legenda: VPZ = vázaný pojišťovací zprostředkovatel, PPZ = podřízený pojišťovací zprostředkovatel, VPA = výhradní pojišťovací agent, PA = pojišťovací agent, PM = pojišťovací makléř, SLPU = samostatný likvidátor pojistných událostí, PZ EU= pojišťovací zprostředkovatel "zahraniční", FO = fyzické osoby a PO = právnické osoby.

Tabulka 7.8: Počet účastníků penzijního připojištění dle věku

k 30.6.	2003	2004	2005	2006	2007	meziroční změna	
						abs.	(%)
18 - 19 let	2 958	4 063	6 192	8 266	10 211	1 945	23,53
20 - 29 let	277 774	286 490	322 825	367 631	419 414	51 783	14,09
30 - 39 let	451 096	489 529	562 442	647 387	739 203	91 816	14,18
40 - 49 let	627 196	638 421	676 059	710 826	747 698	36 872	5,19
50 - 59 let	807 262	844 964	914 663	952 413	979 055	26 642	2,80
60 - 69 let	342 716	391 791	447 329	525 956	606 829	80 873	15,38
70 - 79 let	134 271	152 723	172 994	195 159	218 973	23 814	12,20
80 +	23 502	28 826	34 783	41 952	50 349	8 397	20,02
celkem	2 666 775	2 836 807	3 137 287	3 449 590	3 771 732	322 142	9,34

Pramen: MF

Tabulka 7.9: Umístění prostředků penzijních fondů

k 30.6. (tržní ceny, mld. Kč)	2003	2004	2005	2006	2007	podíl 2007 (%)
Dluhopisy	58,82	66,52	83,37	96,21	117,05	76,95
Pokladniční poukázky	3,74	10,45	8,41	4,16	4,42	2,91
Akcie a podílové listy	4,04	4,72	7,87	14,58	19,02	12,51
Peníze a ostatní aktiva	8,85	8,34	13,66	15,19	11,61	7,63
celkem	75,45	90,03	113,31	130,15	152,10	100,00

Pramen: APF ČR

Tabulka 7.10: Objem nově poskytnutých služeb členy ČLFA

k 30.6. (mld. Kč)	2006	2007	meziroční změna	
			abs.	(%)
Leasing movitých věcí	43,72	47,22	3,50	8,01
Spotřebitelské úvěry	16,99	20,12	3,13	18,39
Factoringové společnosti	48,96	59,88	10,92	22,29
Celkem	109,67	127,22	17,54	16,00

Pramen: ČLFA

Tabulka 7.11: Přejít z deficitu na dluh v metodice ESA 95

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Podíl vládního dluhu na HDP (v %)	30,2	30,1	30,4	30,3	30,2	30,0
Příspěvek ze změny dluhu v metodice ESA 95						
Změna dluhu	-0,1	-0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,2
Primární saldo vládního sektoru	2,4	1,8	2,3	1,7	1,3	1,1
Úroky	1,1	1,1	1,2	1,3	1,2	1,2
Růst HDP v běžných cenách	-1,8	-2,3	-2,6	-2,3	-2,1	-2,1
Ostatní faktory	-1,9	-0,8	-0,7	-0,6	-0,6	-0,3
z toho rozdíly mezi hotovostním a akruálním principem	-0,8	0,0	0,0	-0,3	-0,2	0,0
čisté pořízení finančních aktiv	-1,1	-0,8	-0,7	-0,4	-0,3	-0,3
z toho privatizace	3,6	0,1	0,9	0,0	0,0	0,0
přecenění a ostatní faktory	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Pramen: MF

Tabulka 7.12: Strategické cíle řízení státního dluhu pro rok 2007

Ukazatel	Vyhlášený cíl pro rok 2007	Stav k 30. 9. 2007	
Zahraniční emisní činnost	Max. 50 % hrubých ročních výpůjčních potřeb	0%	
	0,0 až 80,0 mld. Kč	0 mld. Kč	
Hrubá emise SDD⁴¹	72,8 až 152,8 mld. Kč	118,8 mld. Kč	
Čistá emise SPP	0 až - 30 mld. Kč	(-)34,9 mld. Kč	
Půjčky od EIB	4,6 mld. Kč	3,8 mld. Kč	
Krátkodobý státní dluh	20 % a méně	Státní dluh	17,80%
		vč. Státních záruk	17,40%
Průměrná doba splatnosti	6,0 až 7,0 let	Státní dluh	6,5 let
		vč. Státních záruk	6,4 let
Úroková re-fixace do 1 roku	30 až 40 %	Státní dluh	25,50%
		vč. Státních záruk	25,80%

Pramen: MF

⁴¹ SDD – domácí korunové středně a dlouhodobé státní dluhopisy.